
Prognoza oddziaływania na środowisko

projektu Strategii
Rozwoju Społeczno-
Gospodarczego Gminy
Kobylnica 2021 - 2026

sierpień 2020

OPRACOWANIE:
EKOSTRATEG Agnieszka Orłowska

www.ekostrateg.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	6
2. Charakterystyka Prognozy.....	6
2.1. Podstawa prawna opracowania Prognozy.....	6
2.2. Cel i zakres Prognozy.....	7
2.3. Metodyka opracowania Prognozy.....	9
3. Zawartość projektu Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 i powiązanie z innymi dokumentami.....	10
3.1. Ogólna zawartość projektu SRSR 2021-2026	10
3.2. Cele projektu SRSR 2021-2026.....	11
3.3. Powiązania projektu SRSR 2021-2026 z dokumentami strategicznymi na szczeblu regionalnym	11
4. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu SRSR 2021-2026 oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	18
5. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	19
6. Opis istniejącego stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	19
6.1. Aktualny stan środowiska w gminie.....	19
6.1.1. Powietrze atmosferyczne.....	19
6.1.2. Hałas.....	24
6.1.3. Wody powierzchniowe i podziemne.....	26
6.1.4. Gleby.....	29
6.1.5. Formy ochrony przyrody, obszary Natura 2000.....	29
6.1.6. Lasy.....	33
6.1.7. Kopaliny.....	33
7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu SRSR 2021-2026.....	34
8. Cele ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu SRSR 2021-2026, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania SRSR 2021-2026.....	36
8.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym.....	36
8.2. Cele ochrony środowiska przyjęte w dokumentach na szczeblu krajowym.....	40
9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu SRSR 2021-2026	48
10. Analiza i ocena przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska.....	49
10.1 Ocena opisowa oddziaływań.....	51

10.1.1 Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000.....	51
10.1.2. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę.....	53
10.1.3. Oddziaływanie na ludzi.....	54
10.1.4. Oddziaływanie na jakość wód.....	55
10.1.5. Oddziaływanie na jakość powietrza.....	55
10.1.6. Oddziaływanie na klimat.....	56
10.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	56
10.1.8 Oddziaływanie na krajobraz.....	57
10.1.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	57
10.1.10. Oddziaływanie na zabytki.....	57
10.1.11. Oddziaływanie na dobra materialne.....	58
10.2. Oddziaływanie ustaleń projektu SRSZ 2021-2026.....	58
10.2.1.Oddziaływanie z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.....	58
11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	65
12. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki i braków w materiałach, utrudniających ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko.....	69
13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie SRSZ 2021-2026.....	70
14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	72
Załącznik 1 Oświadczenie	76

Spis tabel

Tabela 1. Spójność celów projektu SRSZ 2021-2026 z dokumentami o charakterze strategicznym regionalnym.....	12
Tabela 2. Przykładowe wskaźniki monitorowania dla SRSZ 2021-2026.....	18
Tabela 3. Wyniki pomiaru NO ₂ w 2019 roku na stacji w Słupsku.....	21
Tabela 4. Wyniki pomiaru O ₃ w 2019 roku na stacji w Słupsku.....	21
Tabela 5. Wyniki pomiaru pyłu PM ₁₀ w 2019 roku na stacji w Słupsku.....	21
Tabela 6. Wyniki pomiaru pyłu PM _{2,5} w 2019 roku na stacji w Słupsku.....	22
Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku (z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych).....	25
Tabela 8. Spójność celów projektu SRSZ 2021-2026 z wybranymi dokumentami na poziomie międzynarodowym i wspólnotowym.....	38
Tabela 9. Spójność celów projektu SRSZ 2021-2026 z dokumentami na poziomie krajowym.....	41
Tabela 10. Analiza oddziaływania kierunków interwencji określonych w projekcie SRSZ 2021-2026 na poszczególne komponenty środowiska.....	60
Tabela 11. Proponowane działania zapobiegające negatywnym oddziaływaniom na środowisko	67

Spis rysunków

Rysunek 1. Emisja punktowa w 2017 roku w województwie pomorskim	20
Rysunek 2. Położenie Gminy Kobylnica na tle JCWPd 11.....	28

1. Wprowadzenie

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 (zwana dalej Prognozą) została opracowana w celu przedstawienia jej wraz z projektem Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 do konsultacji społecznych oraz przeprowadzenia procedury opiniowania przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska i państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu.

Sporządzenie niniejszej Prognozy stanowi jeden z etapów postępowania w sprawie tzw. strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (zwanej dalej sooś), mającego na celu analizę i ocenę oddziaływania na środowisko realizacji zapisów projektu Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 (zwanego dalej SRSG 2021-2026).

2. Charakterystyka Prognozy

2.1. Podstawa prawna opracowania Prognozy

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zmianami) (zwanej dalej ustawą ooś) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Polskie przepisy prawne dla przeprowadzania postępowania w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko zawarte w ustawie są zgodne z prawodawstwem Unii Europejskiej:

- Dyrektywą 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko tzw. Dyrektywa SEA (Strategic Environmental Assessment), art. 3 ust. 1 postępowanie w sprawie ooś będzie przeprowadzane dla opracowań, których uchwalenie, bądź przyjęcie może mieć znaczące skutki dla środowiska;
- Dyrektywą 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującą udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającą w odniesieniu do udziału społeczeństwa i do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywę 85/337/EWG i 96/61/WE;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywa Ptasia;
- Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywa Siedliskowa.

Dokumentem w rozumieniu ustawy o oś jest projekt Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026, którego zawartość jest przedmiotem niniejszej oceny.

Przeprowadzenie postępowania w sprawie o oś, w tym opracowanie Prognozy, jest obligatoryjne przede wszystkim ze względu na treść, ale także na konsekwencje realizacji kierunkowych postanowień SRSG 2021-2026. Niektóre z przedsięwzięć inwestycyjnych służących osiągnięciu przyjętych celów, mogą być zaliczone do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a zatem istnieje konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko SRSG 2021-2026 przed jej ostatecznym zatwierdzeniem i przyjęciem.

2.2. Cel i zakres Prognozy

Podstawowym celem Prognozy jest ocena skutków oddziaływania na środowisko proponowanych celów i działań zawartych w projekcie SRSG 2021-2026 oraz ustalenie, czy przyjęte cele i kierunki działań gwarantują bezpieczeństwo środowiska przyrodniczego oraz sprzyjają jego ochronie i zrównoważonemu rozwojowi.

Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Każde zaproponowane działanie powinno zostać przeanalizowane pod kątem jego wpływu na środowisko, traktowanego jako system połączonych ze sobą elementów. Należy przeprowadzić dokładną analizę skutków realizacji proponowanych działań, tak aby wykluczyć potencjalne negatywne skutki oddziaływania inwestycji i zmian w środowisku oraz wskazać, jakie postępowanie doprowadzi w efekcie końcowym do osiągnięcia poprawy stanu środowiska gminy i pozwoli dążyć do zrównoważonego rozwoju. Prognoza oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu SRSG 2021-2026 jest de facto analizą skutków realizacji działań, jakie zostały zaproponowane dla gminy Kobylnica w zakresie rozwoju gospodarczego.

Niniejszy dokument wskazuje na możliwe negatywne skutki oraz formułuje zalecenia dotyczące przeciwdziałania i/lub ich minimalizacji. Ponadto stanowi element wspierający proces decyzyjny i procedurę konsultacji społecznych dotyczących uchwalenia SRSG 2021-2026.

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy o oś organ opracowujący projekt ww. dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Przedmiotowa Prognoza sporządzona została zgodnie z wytycznymi zawartymi w art. 51 ust. 2 ustawy o oś.

Niniejsza Prognoza zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami ;
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Ponadto Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Przedmiotowa Prognoza przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 53 ustawy o oś organ opracowujący projekt dokumentu uzgadnia z właściwymi organami tj. z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Zakres Prognozy został uzgodniony przez ww. organy pismami:

1. znak RDOŚ-Gd-WOO.411.2.2020.AJM.2 z dnia 23 czerwca 2020 r. – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku;
2. znak ONS.9022.2.14.2020.LZ z dnia 29 maja 2020 r. – Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

W opinii ww. organów zakres prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu SRSG 2021-2026 powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy. Ponadto Prognoza winna uwzględniać także postanowienia

art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o oś m. in. odnieść się do prognoz oddziaływania na środowisko przyjętych już dokumentów powiązanych z przedmiotowym opracowaniem.

Zakres przestrzenny Prognozy jest ograniczony do granic administracyjnych gminy Kobylnica. Treść i szczegółowość Prognozy są adekwatne do charakteru i szczegółowości zapisów projektu SRSG 2021-2026.

2.3. Metodyka opracowania Prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko powstała w wyniku analizy treści projektu SRSG 2021-2026 i oceny jaki będzie wpływ na środowisko realizacji określonych w niej kierunków działań. W Prognozie uwzględniono m.in. wpływ na różnorodność biologiczną, zwierzęta, siedliska przyrodnicze, obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody, w tym na obszary Natura 2000, zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki etc. Podczas prac nad Prognozą przyjęto, że wszystkie realizowane w ramach kierunków działań przedsięwzięcia inwestycyjne będą spełniały wszelkie określone obowiązującym prawem wymagania i będą zastosowane najnowsze technologie i techniki (BAT). Posłużono się metodą opisową polegającą na charakterystyce zasobów i stanu środowiska przyrodniczego i jego zagrożeń oraz metodą analityczną, która polegała na analizie oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska proponowanych celów w kontekście lokalnych uwarunkowań i specyfiki przyrodniczej analizowanego terenu.

Sporządzenie prognozy jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii, co wynika bezpośrednio z przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 1235). Strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się w celu określenia w jaki sposób realizacja założeń Strategii wpłynie na środowisko naturalne obszaru, którego dotyczy, w tym wypadku gminy Kobylnica.

Prognoza powstała również w oparciu o inne dokumenty, których treść wspomogła przygotowanie krytycznej oceny projektu Strategii takie jak:

- f) Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020
- g) Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju
- h) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Polityki Ekologicznej Państwa 2030
- i) Prognoza oddziaływania na środowisko dla Dokumentu Implementacyjnego do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.)
- j) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Regionalnej Strategii Rozwoju Transportu w województwie pomorskim na lata 2007 – 2020
- k) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022
- l) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”.

Celem przeprowadzonej analizy jest ocena czy i w jaki sposób działania ujęte w SRSG 2021-2026 mogą oddziaływać na środowisko. W pierwszej części przeprowadzona została analiza czy i w jakim zakresie zapisy

ujęte w SRSG 2021-2026 będą wspierały realizację celów umieszczonych w dokumentach strategicznych powiązanych z SRSG 2021-2026, sporządzonych na szczeblu krajowym i regionalnym. Następnie na podstawie dokonanej oceny stanu środowiska zdefiniowano główne problemy w zakresie ochrony środowiska. Określono też wnioski w kontekście braku realizacji SRSG 2021-2026. W drugiej części dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań na środowisko możliwych do realizacji projektów. Na tym etapie posłużono się macierzą relacyjną elementów środowiska i potencjalnych projektów przewidzianych do realizacji w ramach SRSG 2021-2026, przedstawiającą w skondensowanej postaci możliwe oddziaływanie na środowisko. Występowanie wzajemnego oddziaływania pomiędzy składnikami przeciwstawnych osi opisywano za pomocą określonych symboli, opisanych w rozdziale 10 i 11.

Symbole zależne są od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

Kolejnym etapem sporządzenia Prognozy było przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Strategii. Następnie przedstawiono metody monitoringu realizacji SRSG 2021-2026 oraz sporządzono streszczenie w języku niespecjalistycznym.

3. Zawartość projektu Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 i powiązanie z innymi dokumentami

3.1. Ogólna zawartość projektu SRSG 2021-2026

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 jest aktualizacją Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego 2015-2020.

Strategia funkcjonuje jako dokument – wytyczna podejmowanych działań i podstawa układania budżetu w zakresie danego obszaru. Strategia rozwoju jest dokumentem ważnym, ma bowiem na celu realizację potrzeb mieszkańców w zakresie wielu istotnych dziedzin życia, jest także planem nastawionym na przyszłość, ze szczególnym uwzględnieniem zmieniających się warunków społeczno – ekonomicznych.

W dokumencie dokonano diagnozy społeczno-ekonomicznej, co umożliwiło zdefiniowanie kierunków zmian i sformułowanie realnych wytycznych w obszarach:

1. społeczno - kulturowym: ludność wykształcenie, kwalifikacje zawodowe, integracja społeczności lokalnej, warunki życia, instytucje i usługi społeczne;
2. środowiskowym: komponenty i zasoby środowiska przyrodniczego, stan zanieczyszczenia środowiska, infrastruktura ekologiczna, świadomość ekologiczna;
3. infrastrukturalnym: infrastruktura techniczna i społeczna, (szkoły, przedszkola, obiekty sportowe i kulturalne) organizacja sektorów infrastruktury, inwestycje infrastrukturalne;
4. gospodarczym: zasoby gospodarcze, działalności gospodarcze według sektorów i branż, funkcje gospodarcze, rynki lokalne i regionalne;
5. przestrzennym: zagospodarowanie przestrzenne, układ funkcjonalno-przestrzenny, dostępność przestrzenna, kompozycja i ład przestrzenny, wartość przestrzeni.

Strategia zawiera cele strategiczne oraz działania operacyjne dla gminy Kobylnica, służące rozwojowi gminy, także w kontekście możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych w perspektywie finansowej 2021 – 2027. Jednym z elementów SRSG 2021-2026 jest także analiza SWOT oraz katalog wskaźników umożliwiających przeprowadzenie późniejszej ewaluacji wdrażania dokumentu.

3.2. Cele projektu SRSG 2021-2026

Na podstawie analizy obecnego stanu rozwoju gminy określono trzy główne, ściśle od siebie zależne oraz połączone ze sobą obszary, na których powinien koncentrować się wysiłek strategiczny:

1. Obszar strategiczny 1: Bezpieczeństwo
2. Obszar strategiczny 2 : Edukacja i człowiek
3. Obszar strategiczny 3: Ekonomia. Praca. Infrastruktura i nowe technologie

Dla każdego z obszarów opracowany został cel strategiczny, który uszczegółowiony jest dostosowanymi do zagadnienia celami operacyjnymi.

Obszar strategiczny 1: Bezpieczeństwo

- a. bezpieczeństwo środowiskowe, klimatyczne i energetyczne
- b. bezpieczeństwo zdrowotne, społeczne i ekonomiczne. Dostępność przestrzeni publicznej

Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy.

Obszar strategiczny 2 : Edukacja i człowiek

- a. Edukacja, kultura i sport
- b. Polityka społeczna
- c. Tożsamość lokalna

Cel strategiczny: Edukacja jako narzędzie wspierające rozwój indywidualny i grupowy. Podnoszenie kompetencji dorosłych. Szkoła jako lokalne centrum integracji. Człowiek i jego problemy w centrum uwagi. Lokalność jako instrument integracji społecznej

Obszar strategiczny 3: Ekonomia. Praca. Infrastruktura i nowe technologie

Cel strategiczny: Stabilny budżet. Rozwój infrastrukturalny. Nowe technologie

3.3. Powiązania projektu SRSG 2021-2026 z dokumentami strategicznymi na szczeblu regionalnym

Dla wykazania zakresu zgodności z dokumentami na szczeblu regionalnym w niniejszej Prognozie, w zestawieniu tabelarycznym, wykonano zestawienie celów SRSG 2021-2026 z celami określonymi w poszczególnych wojewódzkich dokumentach strategicznych.

Tabela 1. Spójność celów projektu SRSR 2021-2026 z dokumentami o charakterze strategicznym regionalnym

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Cele przyjęte w SRSR 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych	Ocena spójności
Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020		
<p>Strategia wskazuje trzy cele strategiczne, mające charakter ogólny i określające pożądane stany docelowe w ujęciu problemowym. Są one uszczegółowione przez dziesięć celów operacyjnych i trzydzieści pięć kierunków działań.</p> <p>I Cel strategiczny NOWOCZESNA GOSPODARKA Wysoka efektywność przedsiębiorstw Konkurencyjne szkolnictwo Wyższe Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna</p> <p>II Cel strategiczny AKTYWNI MIESZKAŃCY Wysoki poziom zatrudnienia Wysoki poziom kapitału społecznego Efektywny system edukacji Lepszy dostęp do usług zdrowotnych</p> <p>III Cel strategiczny ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ Sprawny system transportowy Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna Dobry stan środowiska</p>	<p>Obszar strategiczny 1: Bezpieczeństwo Działania: a. bezpieczeństwo środowiskowe, klimatyczne i energetyczne b. bezpieczeństwo zdrowotne, społeczne i ekonomiczne. Dostępność przestrzeni publicznej Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy.</p> <p>Obszar strategiczny 2: Edukacja i człowiek Działania: a. Edukacja, kultura i sport b. Polityka społeczna c. Tożsamość lokalna Cel strategiczny: Edukacja jako narzędzie wspierające rozwój indywidualny i grupowy. Podnoszenie kompetencji dorosłych. Szkoła jako lokalne centrum integracji. Człowiek i jego problemy w centrum uwagi. Lokalność jako instrument integracji społecznej</p> <p>Obszar strategiczny 3: Ekonomia. Praca. Infrastruktura i nowe technologie Cel strategiczny: Stabilny budżet. Rozwój infrastrukturalny. Nowe technologie</p>	<p>Określone cele Strategii są zgodne z celami Strategii Rozwoju WP, brak odniesień do obszaru turystyki i zatrudnienia</p>
Regionalny Program Strategiczny Ekoefektywne Pomorze (RPSEiŚ)		
<p>CEL GŁÓWNY Efektywniejsze gospodarowanie zasobami sprzyjające rozwojowi niskoemisyjnej gospodarki, wzrostowi bezpieczeństwa energetycznego i poprawie stanu środowiska</p> <p>CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Bezpieczeństwo energetyczne i poprawa efektywności energetycznej</p>	<p>Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy.</p> <p>Działania zmierzające do poprawy oraz ochrony jakości powietrza Zróżnicowane formy ochrony środowiska (zwiększanie świadomości</p>	<p>Cele Strategii wyczerpują katalog celów i działań RPS Ekoefektywne Pomorze</p>

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Cele przyjęte w SRSG 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych	Ocena spójności
<p>Priorytet 1.1. Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii z niezbędną infrastrukturą oraz dywersyfikacja dostaw paliw i surowców energetycznych</p> <p>Priorytet 1.2. Poprawa efektywności energetycznej</p> <p>Priorytet 1.3. Zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych</p> <p>CEL SZCZEGÓŁOWY 2</p> <p>Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie zagrożeniom i zarządzanie ryzykiem</p> <p>Priorytet 2.1. Ograniczenie zagrożeń naturalnych</p> <p>Priorytet 2.2. Racjonalizacja gospodarowania przestrzenią</p> <p>CEL SZCZEGÓŁOWY 3</p> <p>Zrównoważone gospodarowanie zasobami oraz poprawa środowiskowych warunków życia</p> <p>Priorytet 3.1. Poprawa stanu środowiska</p> <p>Priorytet 3.2. Ochrona różnorodności biologicznej</p> <p>Priorytet 3.3. Kształtowanie świadomości i postaw społecznych, wykorzystanie aktywności i dialogu w ochronie środowiska</p>	<p>ekologicznej oraz działania w zakresie: ochrona powietrza, gospodarka wodno-ściekowa, ochrona gleb, gospodarka odpadami, utrzymanie zieleni, powiększanie powierzchni czynnych biologicznie, rozwój odnawialnych źródeł energii).</p>	
Regionalny Program Strategiczny Kreatywny Port		
<p>CEL GŁÓWNY KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Efektywne przedsiębiorstwa</p> <p>Priorytet 1.1. Innowacje i transfer wiedzy do gospodarki</p> <p>Priorytet 1.2. Zewnętrzne powiązania gospodarcze</p> <p>Priorytet 1.3. Profesjonalizacja przedsiębiorstw</p> <p>CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Konkurencyjne szkolnictwo wyższe</p> <p>Priorytet 2.1. Umiejdzynarodowienie i konsolidacja uczelni</p> <p>Priorytet 2.2. Kształcenie dla potrzeb gospodark</p>	<p>Cel strategiczny: Stabilny budżet. Rozwój infrastrukturalny. Nowe technologie</p> <p>Zadanie: promocja i wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców oraz nowych form działalności gospodarczych</p>	<p>Cel wskazany w Strategii odnosi się do założeń RPS Kreatywny Port w zakresie wymaganym na poziomie gminy</p>
Regionalny Program Strategiczny Pomorska Podróż		
<p>CEL GŁÓWNY UNIKATOWA OFERTA TURYSTYCZNA I KULTURALNA</p> <p>CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Zachowanie i turystyczne wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego i naturalnego</p> <p>Priorytet 1.1 Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego</p> <p>Priorytet 1.2 Zrównoważone wykorzystanie dziedzictwa naturalnego</p> <p>CEL SZCZEGÓŁOWY 2 Całoroczna, sieciowa i kompleksowa oferta oraz wzmocnianie wizerunku regionu</p> <p>Priorytet 2.1 Nowoczesne rozwiązania infrastrukturalne i przestrzenne</p>	<p>Cel strategiczny: Edukacja jako narzędzie wspierające rozwój indywidualny i grupowy. Podnoszenie kompetencji dorosłych. Szkoła jako lokalne centrum integracji. Człowiek i jego problemy w centrum uwagi. Lokalność jako instrument integracji społecznej</p> <p>Działanie: Edukacja, kultura i sport</p> <p>Zadanie: kultura – utrzymanie oferty oraz poziomu usług/rozszerzenie usług i działań zdalnych / on line</p>	<p>Określone cele Strategii są zgodne z celami RPS Pomorska Podróż, brak odniesień do obszaru turystyki</p>

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Cele przyjęte w SRSR 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych	Ocena spójności
Priorytet 2.2 Oferta czasu wolnego Priorytet 2.3 Rozpoznawalny turystyczny wizerunek regionu		
Regionalny Program Strategiczny Aktywni Pomorzanie		
CEL GŁÓWNY Aktywni Pomorzanie CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Wysoki poziom zatrudnienia Priorytet 1.1 Aktywność zawodowa bez barier Priorytet 1.2 Adaptacja do zmian na rynku pracy CEL SZCZEGÓŁOWY 2 Wysoki poziom kapitału społecznego Priorytet 2.1. Silny sektor pozarządowy Priorytet 2.2 Regionalna wspólnota CEL SZCZEGÓŁOWY 3 Efektywny system edukacji Priorytet 3.1 Edukacja dla rozwoju i zatrudnienia Priorytet 3.2 Indywidualne ścieżki edukacji	Cel strategiczny: Edukacja jako narzędzie wspierające rozwój indywidualny i grupowy. Podnoszenie kompetencji dorosłych. Szkoła jako lokalne centrum integracji. Człowiek i jego problemy w centrum uwagi. Lokalność jako instrument integracji społecznej Działanie: Edukacja, sport i kultura Działanie: Polityka społeczna opracowanie i realizacja polityki społecznej – powołanie zespołu: plan, narzędzia pomoc psychologiczna opieka nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi Działanie: Tożsamość lokalna polityka sprzyjająca tworzeniu poczucia tożsamości mieszkańców oraz lokalnej identyfikacji wsparcie dla działań i inicjatyw poszczególnych sołectw wsparcie działań organizacji lokalnych i pozarządowych	Określone cele Strategii są zgodne z celami RPS, brak odniesień do obszaru aktywności zawodowej i rynku pracy
Regionalny Program Strategiczny Zdrowie dla Pomorzan		
CEL GŁÓWNY „Poprawa stanu zdrowia mieszkańców województwa pomorskiego” CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Wysoki poziom kompetencji zdrowotnych ludności	Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy.	Określone cele Strategii są zgodne z celami RPS

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Cele przyjęte w SRSG 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych	Ocena spójności
Priorytet 1.1 Promocja zdrowia Priorytet 1.2 Programy polityki zdrowotnej CEL SZCZEGÓŁOWY 2 Bezpieczeństwo pacjentów i efektywność regionalnego systemu zdrowia Priorytet 2.1 Systemy informatyczne i telemedyczne Priorytet 2.2 Jakość i ekonomizacja podmiotów leczniczych CEL SZCZEGÓŁOWY 3 Wyrównany dostęp do usług zdrowotnych Priorytet 3.1 Kompleksowa opieka nad pacjentem Priorytet 3.2 Zasoby sieci leczenia ambulatoryjnego i stacjonarnego	Działanie: Bezpieczeństwo zdrowotne, społeczne i ekonomiczne. Przyjazna przestrzeń Zadania: polityka wspierająca kształtowanie postaw prozdrowotnych/ profilaktyka chorób cywilizacyjnych i teleopieka wsparcie psychologiczne: dorośli, dzieci i młodzież realizacja polityki bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej – bezpieczna przestrzeń rewitalizacja przestrzeni publicznej	
Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego 2014-2020 (RPOWP)		
Dokument RPOWP wyznacza jedenaście osi priorytetowych składających się z celów szczegółowych. OŚ 1.Komercjalizacja wiedzy, OŚ 2.Przedsiębiorstwa, OŚ 3.Edukacja, Cel szczegółowy 1) Poprawiona jakość edukacji ogólnej i przedszkolnej. 2) Zwiększona liczba trwałych miejsc edukacji przedszkolnej. Cel szczegółowy Poprawiona przyszła zatrudnialność uczniów kształcenia zawodowego. OŚ 4.Kształcenie zawodowe, OŚ 5.Zatrudnienie, Cel szczegółowy Zwiększone zatrudnienie osób pozostających bez pracy. Cel szczegółowy Zwiększone zatrudnienie osób opiekujących się dziećmi do lat 3. Cel szczegółowy Zwiększony udział mieszkańców w programach zdrowotnych dotyczących chorób stanowiących istotną barierę w utrzymaniu i wydłużaniu aktywności zawodowej. Cel szczegółowy Poprawiona sytuacja osób w wieku aktywności zawodowej na rynku pracy. Cel szczegółowy Poprawiona sytuacja osób zagrożonych zwolnieniem i zwolnionych na rynku pracy.	Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy. Cel strategiczny: Edukacja jako narzędzie wspierające rozwój indywidualny i grupowy. Podnoszenie kompetencji dorosłych. Szkoła jako lokalne centrum integracji. Człowiek i jego problemy w centrum uwagi. Lokalność jako instrument integracji społecznej Cel strategiczny: Stabilny budżet. Rozwój infrastrukturalny. Nowe technologie	Określone cele Strategii są zgodne z celami RPO, brak odniesień w obszarze rynku pracy i zatrudnienia

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Cele przyjęte w SRSG 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych	Ocena spójności
<p>Cel szczegółowy Zwiększona trwałość nowoutworzonych mikroprzedsiębiorstw. OŚ 6.Integracja, OŚ 7.Zdrowie, OŚ 8.Konwersja, Cele szczegółowe Zwiększona atrakcyjność turystyczna miejsc o szczególnych walorach kulturowych i przyrodniczych. OŚ 9.Mobilność, OŚ 10.Energia, Cel szczegółowy Poprawiona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych. Cel szczegółowy Zwiększone wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, szczególnie produkowanej w generacji rozproszonej. Cele szczegółowe Zwiększona sprawność funkcjonowania komunalnej infrastruktury energetycznej. OŚ 11.Środowisko: Cel szczegółowy Wzmocniona odporność regionu na powódzie i susze. Cel szczegółowy Zwiększona efektywność systemów zagospodarowania odpadów komunalnych. Cel szczegółowy Spełnione zobowiązania akcesyjne w zakresie oczyszczania ścieków w aglomeracjach od 2 do 10 tys. RLM oraz poprawiona jakość wody pitnej. Cel szczegółowy Zabezpieczone zasoby i walory przyrodnicze oraz krajobrazowe.</p>		
<p>Program Ochrony Środowiska dla Województwa Pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 (POŚWP)</p>		
<p>CEL I: Poprawa stanu jakości powietrza CEL II: Poprawa klimatu akustycznego CEL III: Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym CEL IV: Czyste wody i bezpieczeństwo przeciwpowodziowe</p>	<p>Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy. Działania zmierzające do poprawy oraz ochrony jakości powietrza</p>	<p>Cele Strategii wyczerpują katalog celów i działań POŚ WP</p>

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Cele przyjęte w SRSG 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych	Ocena spójności
<p>CEL V: Racjonalna gospodarka wodno - ściekowa CEL VI: Optymalizacja i racjonalne gospodarowanie zasobami kopalni ze złóż CEL VII: Przywrócenie i utrzymanie dobrego stanu gleb CEL VIII: Racjonalna gospodarka odpadami CEL IX: Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej CEL X: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska oraz minimalizacja ich skutków</p>	<p>Wzmacnianie różnorodności biologicznej i ochrona zasobów przyrodniczo – krajobrazowych Zróżnicowane formy ochrony środowiska (zwiększanie świadomości ekologicznej oraz działania w zakresie: ochrona powietrza, gospodarka wodno-ściekowa, ochrona gleb, gospodarka odpadami, utrzymanie zieleni, powiększanie powierzchni czynnych biologicznie, rozwój odnawialnych źródeł energii). Ochrona wód i zasobów wodnych</p>	
Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022		
<p>Cele w zakresie gospodarki odpadami w województwie pomorskim opracowane zostały zgodnie z Kpgo 2022 i obowiązującymi przepisami prawnymi, w podziale na poszczególne grupy odpadów.</p>	<p>Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy. Zróżnicowane formy ochrony środowiska (zwiększanie świadomości ekologicznej oraz działania w zakresie: ochrona powietrza, gospodarka wodno-ściekowa, ochrona gleb, gospodarka odpadami, utrzymanie zieleni, powiększanie powierzchni czynnych biologicznie, rozwój odnawialnych źródeł energii)</p>	<p>Cele Strategii odnoszą się do obszaru gospodarka odpadami</p>

Źródło: opracowanie własne

Przeprowadzona analiza spójności wykazała dużą zgodność z dokumentami regionalnymi. Zdecydowana większość celów wskazanych w dokumentach wyższego szczebla została ujęta w bardziej lub mniej szczegółowy sposób w ramach poszczególnych celów SRSG 2021-2026. W przypadku, kiedy cele zawarte w dokumentach regionalnych nie zostały bezpośrednio przełożone na cele i działania SRSG 2021-2026, należy uznać, że Strategia nie stoi z nimi w konflikcie, a w sposób pośredni je wspiera.

4. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu SRSG 2021-2026 oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 powinna podlegać odpowiedniemu systemowi monitorowania. Monitoring służy ocenie przebiegu realizacji i stopnia osiągnięcia celów przyjętych w SRSG 2021-2026, a tym samym skuteczności podejmowanych działań.

Monitoring wypełnia funkcję informacyjną i sprawdzającą, którą realizuje się przez systematyczne, zestawienie wykonanych przedsięwzięć w relacji do zapisanych celów. Pozwoli on także podejmować działania korygujące, jeśli będą wymagane.

Ocena stanu realizacji postanowień SRSG 2021-2026, ocena stanu gospodarki gminy oraz ocena stanu realizacji zadań i celów określonych w Strategii będzie przeprowadzana w formie raportu z realizacji SRSG 2021-2026. Prace nad raportem prowadził będzie powołany Zespół ds. Monitoringu Strategii.

System sprawozdawczości będzie opierał się głównie na wskaźnikach, które zostały dopasowane w sposób umożliwiający pozyskanie danych oraz sprawne prowadzenie monitoringu stopnia realizacji poszczególnych działań.

Głównym źródłem danych co do wartości wskaźników będzie Gmina Kobylnica i podległe jej jednostki oraz dane statystyczne (Bank Danych Lokalnych).

Poniżej przedstawiono zaproponowane w projekcie Strategii propozycje wskaźników monitorowania. Wskaźniki zostały określone jako przykładowe, nie wyczerpują możliwości oceny realizacji Strategii. W tym celu sugeruje się, by Zespół ds. Monitoringu Strategii każdorazowo przed przystąpieniem do prac ewaluacyjnych określili sztywny katalog wskaźników, rozbudowując je i dopasowując do określonych zadań.

Tabela 2. Przykładowe wskaźniki monitorowania dla SRSG 2021-2026

L.p.	Nazwa wskaźnika
OBSZAR STRATEGICZNY 1: BEZPIECZEŃSTWO	
1.	<i>udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku</i>
2.	<i>nakłady inwestycyjne na małą retencję wodną</i>
3.	<i>udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem</i>
4.	<i>poprawa bezpieczeństwa na drogach</i>
5.	<i>zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem</i>
6.	<i>działania profilaktyczne prozdrowotne</i>
7.	<i>wskaźniki demograficzne – przyrost naturalny, obciążenie demograficzne</i>

L.p.	Nazwa wskaźnika
OBSZAR STRATEGICZNY 2: EDUKACJA I CZŁOWIEK	
8.	<i>frekwencja w wyborach do władz samorządowych</i>
9.	<i>liczba organizacji pozarządowych (fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne) na 10 tys. mieszkańców</i>
10.	<i>średni wynik uczniów z egzaminu klas ósmych</i>
11.	<i>współczynnik skolaryzacji</i>
12.	<i>liczba imprez kulturowych zorganizowanych przez ośrodek kultury itp. na 1000 mieszkańców</i>
13.	<i>uczestnictwo w imprezach kulturalnych na 1000 mieszkańców</i>
OBSZAR STRATEGICZNY 3: EKONOMIA. PRACA. INFRASTRUKTURA I NOWE TECHNOLOGIE	
14.	<i>stopa bezrobocia</i>
15.	<i>aktywność zawodowa kobiet</i>
16.	<i>nowe działalności gospodarcze</i>
17.	<i>współczynnik korzystania z nowoczesnych technologii</i>
18.	<i>realizacja nowych inwestycji</i>
19.	<i>nakłady finansowe na nowe inwestycje</i>

Źródło: projekt SRSG 2021-2026

5. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z art. 104 ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko przeprowadza się w razie stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji projektów polityk, strategii, planów lub programów. Wykonanie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko konieczne jest zawsze wtedy, gdy planowane projekty mogą znacząco oddziaływać na środowisko i ludzi sąsiadujących krajów.

Gmina Kobylnica nie sąsiaduje z państwami ościennymi Polski. Projekt Strategii przewiduje realizację zadań i projektów, które charakteryzują się lokalnym zasięgiem oddziaływania na środowisko i nie będą powodowały oddziaływania transgranicznego.

6. Opis istniejącego stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

6.1. Aktualny stan środowiska w gminie

6.1.1. Powietrze atmosferyczne¹

Zgodnie z art. 89 tekstu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (*tekst jednolity t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219.*) Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Gdańsku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Dla celów oceny jakości powietrza oraz uchwalania i realizacji programów jego ochrony na terenie kraju ustanowione zostały strefy. Wyznaczono je w oparciu o podział administracyjny kraju. Swymi granicami obejmują aglomeracje, miasta powyżej 100 tys. mieszkańców oraz pozostałe obszary leżące w granicach województwa. W tym

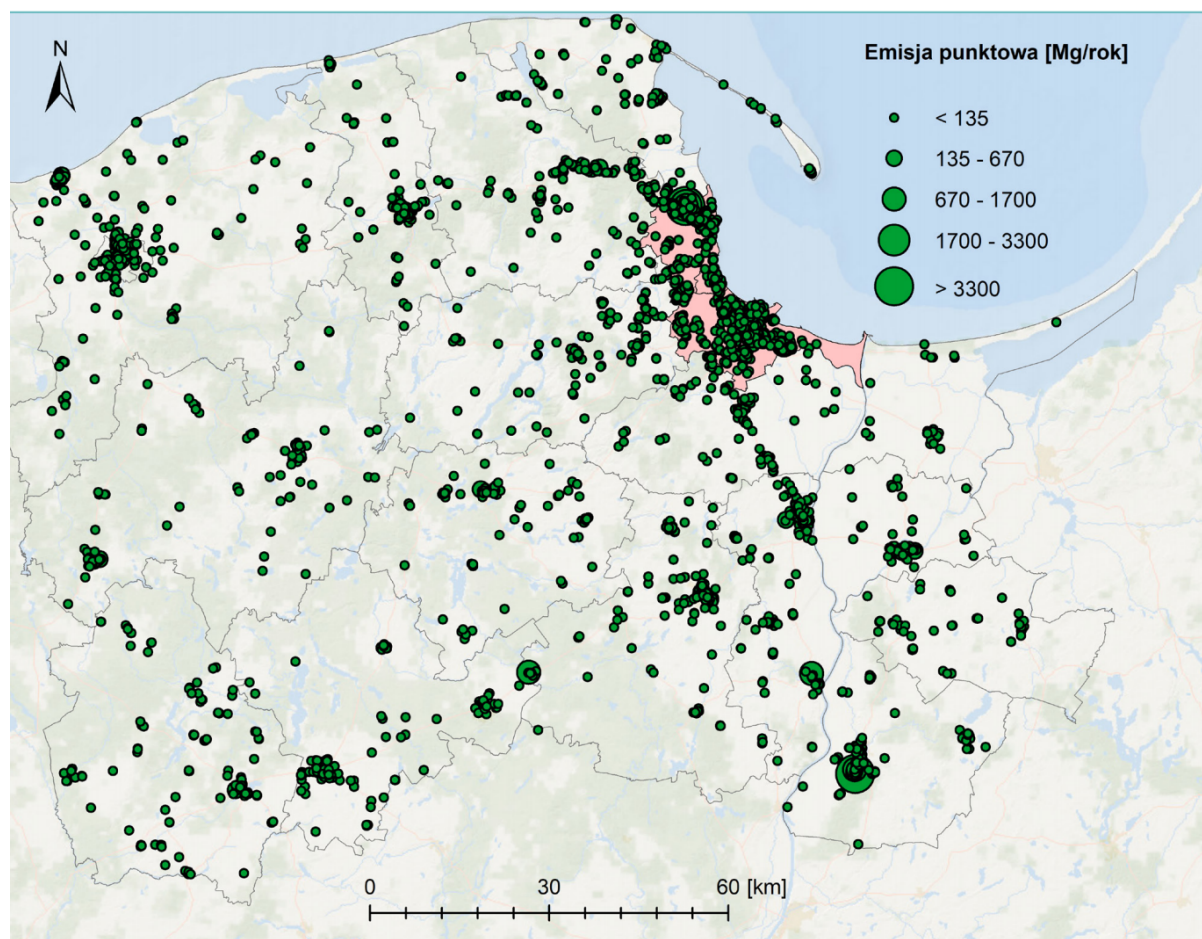
¹ Ocena jakości powietrza w województwie pomorskim 2019, GIOŚ

ujęciu w województwie pomorskim znajdują się dwie strefy – aglomeracja trójmiejska (Gdańsk, Gdynia i Sopot) oraz pozostała część województwa zwana strefą pomorską, do której należy gmina Kobylnica.

Na terenie gminy nie znajduje się żadna stacja pomiarowa. Najbliższa stacja pomiarowa zlokalizowana jest w Słupsku przy ul. Kniaziewiczza. Daje ona obraz zanieczyszczeń typowo miejskich, nie jest miarodajna dla gminy wiejskiej Kobylnica, może stanowić jednak pewne tło dla miejscowości Kobylnica, sąsiadującej bezpośrednio z miejską tkanką Słupska.

Zanieczyszczenia powietrza wśród wszystkich zanieczyszczeń są najbardziej mobilne i na dużych obszarach mogą wpływać praktycznie na wszystkie komponenty środowiska. W zależności od rodzaju źródła emisji rozróżnia się:

- emisję punktową, gdzie zanieczyszczenia głównie pochodzą z zakładów przemysłowych, w których następuje spalanie paliw do celów energetycznych oraz procesy technologiczne,
- emisję liniową, której źródło znajduje się w transporcie drogowym, kolejowym, wodnym i lotniczym,
- emisję powierzchniową, jako sumę emisji z palenisk domowych, małych kotłowni przydomowych, niewielkich kotłowni dostarczających lokalnie ciepło.

Rysunek 1. Emisja punktowa w 2017 roku w województwie pomorskim

W 2019 r. na stacji w Słupsku (AM11 Słupsk Kniaziewiczza) nie był prowadzony pełen monitoring zanieczyszczeń. Badano:

- dwutlenek azotu (NO₂);
- ozon (O₃);
- pył zawieszony PM10;
- pył zawieszony PM2,5.

W roku 2019 nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych stężenia dwutlenku azotu – zarówno dla stężeń 1-godzinnych jak i średniorocznych. Najwyższą średnia roczna to 11 µg/m³. Najwyższe 19-te 1- godzinne stężenie wyniosło 53 µg/m³ (częstość przekroczenia poziomu dopuszczalnego 200 µg/m³ wynosi 18 razy).

Klasyfikacji stężeń ozonu ze względu na ochronę zdrowia dokonano w dwóch kategoriach: dotrzymania poziomu docelowego oraz dotrzymania poziomu długoterminowego. W roku 2019 na stacji w Słupsku nie wykazano przekroczeń poziomu docelowego. Cała strefa pomorska otrzymała klasę A.

Cel długoterminowy nie został osiągnięty. Przekroczenie poziomu 120 µg/m³ maksymalnej średniej 8- godzinnej ozonu odnotowano na wszystkich stacjach w województwie pomorskim, w tym także w Słupsku. Strefa pomorska znalazła się w klasie D2.

Wyniki pomiarów wskazują na brak wystąpienia w roku 2019 na obszarze Słupska przekroczenia dozwolonej liczby dni ze średnim 24-godzinnym stężeniem pyłu PM10 przewyższającym poziom dopuszczalny, a także brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego określonego dla stężenia średniego rocznego. Strefa pomorska, w której jest Słupsk uzyskała w ocenie klasę A.

Pomiary stężenia średniorocznego dla pyłu PM2,5 nie wykazały przekroczeń w żadnej strefie dla fazy I (25 µg/m³) oraz fazy II (20 µg/m³).²

Tabela 3. Wyniki pomiaru NO₂ w 2019 roku na stacji w Słupsku

Stacja pomiarowa	Rodzaj pomiaru	Średnia Sa [ug/m3]	L>200 (S1)	19 maks. (S1) [ug/m3]
Słupsk, AM11 Słupsk Kniaziewiczza	automatyczny	11	0	53

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim 2019

Tabela 4. Wyniki pomiaru O₃ w 2019 roku na stacji w Słupsku

Stacja pomiarowa	Rodzaj pomiaru	L>120 (S8max_d)	L>120 (S8max_d) 3L
Słupsk, AM11 Słupsk Kniaziewiczza	automatyczny	5	2,0

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim 2019

Tabela 5. Wyniki pomiaru pyłu PM10 w 2019 roku na stacji w Słupsku

Stacja pomiarowa	Rodzaj pomiaru	Śr. roczna µg/m ³	L>50 (S24)	36 maks. (S24) [ug/m3]
Słupsk, AM11 Słupsk Kniaziewiczza	manualny	18	3	32

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim 2019

² Ocena jakości powietrza w województwie pomorskim 2019, GIOŚ

Tabela 6. Wyniki pomiaru pyłu PM_{2,5} w 2019 roku na stacji w Słupsku

Stacja pomiarowa	Rodzaj pomiaru	Średnia Sa [ug/m ³]
Słupsk, AM11 Słupsk Kniaziewiczza	manualny	11

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim 2019

Gmina Kobylnica to głównie obszary wiejskie. Na podstawie badań i obliczeń modelowych stwierdzono, że największy wpływ na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w gminach wiejskich ma sektor mieszkaniowy, który jest głównym konsumentem energii. Potrzeby tego sektora szczególnie na obszarach wiejskich zaspokajane są głównie poprzez spalanie paliw stałych, czego efektem ubocznym jest emisja szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Na terenach wiejskich największy udział w zanieczyszczeniu powietrza ma tzw. „niska emisja”. Zanieczyszczenia zaliczane do niskiej emisji pochodzą głównie z małych kotłowni i gospodarstw domowych oraz rolnych, co stanowi lokalnie poważny problem na obszarach wiejskich, gdzie dominują indywidualne źródła ciepła³. Na obszarach wiejskich 90,7% mieszkań ogrzewanych jest z wykorzystaniem paliw stałych⁴.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Gdańsku przekazuje ocenę jakości powietrza Zarządowi Województwa Pomorskiego, który opracowuje programy naprawcze, uchwalane przez Sejmik Województwa Pomorskiego.

Tam, gdzie pomiary monitoringowe wykazują przekroczenie standardów jakości powietrza (poziomów dopuszczalnych i docelowych), uchwalane są programy ochrony powietrza.

Dla strefy pomorskiej zostały opracowane dwa programy ochrony powietrza:

1. Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej na lata 2015-2020 z perspektywą na lata następne określony ze względu na przekroczenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5} przyjęty Uchwałą Nr 158/XIII/15 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2015 roku.

Działania naprawcze wskazane w programie ochrony powietrza dotyczące wszystkich gmin na terenie strefy pomorskiej (nie tylko tych, w których wykazano przekroczenia PM_{2,5}):

- Modernizacja i remonty dróg na terenie strefy pomorskiej, w tym szczególnie likwidacja nawierzchni nieutwardzonych, gruntowych na obszarach przekroczeń
- Rozwój systemu ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej, w tym w pierwszym rzędzie: budowa odcinków dróg rowerowych pozwalających na połączenie w jeden ciąg dróg już istniejących, szczególnie w centrach miast, budowa parkingów rowerowych, szczególnie zlokalizowanych w pobliżu kluczowych celów podróży (szkoły, urzędy administracji lokalnej i państwowej, obiekty kultury), a także na węzłach przesiadkowych komunikacji zbiorowej, prawidłowa organizacja ruchu na styku ruch rowerowy - ruch samochodowy, pozwalająca na bezpieczne korzystanie z roweru, wyznaczanie pasów, kontrpasów i słuz dla rowerów na jezdniach, promocja używania rowerów

³ Struktura zużycia energii i emisji zanieczyszczeń powietrza na obszarach wiejskich gminy Bochnia, Tomasz Szul

⁴ Strategia walki ze smogiem, dr Krzysztof M. Książkowski

- Akcje edukacyjne mające na celu uświadamianie społeczeństwa w zakresie: korzyści jakie niesie dla środowiska korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów transportu (rower, poruszanie się pieszo), szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych, korzyści płynących z podłączenia do scentralizowanych źródeł ciepła, termomodernizacji, promocji nowoczesnych niskoemisyjnych źródeł ciepła, promocji OZE.
- Zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni miast i gmin, szczególnie poprzez: wprowadzanie nowych obszarów zieleni wzdłuż szlaków komunikacyjnych (szczególnie przy budowie, rozbudowie lub przebudowie dróg lokalnych), nasadzenia krzewów na istniejących skwerach, zieleńcach, rewitalizacja zieleni urządzonej.
- Stosowanie odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM_{2,5}, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczących np. układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta, wprowadzania zieleni izolacyjnej (szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych), zagospodarowania przestrzeni publicznej oraz preferowanie źródeł niskoemisyjnych w obrębie projektowanej zabudowy (w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych), reorganizacji układu komunikacyjnego, konieczności budowy ścieżek rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż nowo budowanych dróg.
- Systematyczna wymiana starych, niskosprawnych kotłów, w których spalane jest paliwo stałe (węgiel o niskiej jakości) na nowoczesne kotły wysokiej sprawności (retortowe lub gazowe) lub włączanie budynków (prywatnych, użyteczności publicznej, warsztatów, zakładów usługowych, zakładów przemysłowych) do istniejących sieci ciepłowniczych oraz termomodernizacja budynków, w celu zwiększenia ich efektywności energetycznej.

Działania wspomagające:

- Podłączenie do sieci ciepłowniczej zakładów przemysłowych, rzemieślniczych i usługowych oraz spółek miejskich (likwidacja ogrzewania węglowego).
 - Rozbudowa i modernizacja centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą.
2. Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu, przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 353/XXXIII/17 z dnia 27 marca 2017 roku

Wśród najważniejszych zadań naprawczych, uwzględniających w/w zapisy, można wymienić następujące:

1. Działania systemowe (koordynacja realizacji Programu, opracowywanie priorytetów dla WFOŚiGW uwzględniających realizację Programów ochrony powietrza);
2. Ograniczenie emisji powierzchniowej:
 - zmiana ogrzewania poprzez likwidację niskosprawnych kotłów, pieców i palenisk zasilanych paliwem stałym i podłączenie do sieci ciepłowniczej lub zastąpienie urządzeniami opalany gazem lub pompą ciepła;

w przypadku braku sieci ciepłowniczej wyposażenia budynków użyteczności publicznej w niskoemisyjne źródło ciepła;

- realizacja uchwały wdrażającej zachęty finansowe mobilizujące do zmiany ogrzewania z niskosprawnych kotłów, pieców i palenisk zasilanych paliwem stałym na źródła niskoemisyjne poprzez podłączenie do sieci ciepłowniczej, zastąpienie kotłów węglowych urządzeniami opalonymi gazem lub wymianę na urządzenia zasilane paliwami stałymi spełniające wymagania klasy 5 normy PN-EN 303:5/2012;

- ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w zasobie mieszkaniowym miejscowości w strefie - systematyczna wymiana starych niskosprawnych kotłów, pieców i palenisk zasilanych paliwem stałym na źródła niskoemisyjne poprzez podłączenie do sieci ciepłowniczej, zastąpienie kotłów węglowych urządzeniami opalonymi gazem lub wymianę na urządzenia zasilane paliwami stałymi spełniające wymagania klasy 5 normy PN-EN 303:5/2012;

- rozbudowa i modernizacja sieci gazowej umożliwiająca podłączenie istniejących, powstających oraz planowanych obiektów.

3. Ograniczenie emisji punktowej:

- rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych umożliwiająca podłączenie istniejących, powstających oraz planowanych obiektów do sieci centralnego zaopatrzenia w ciepło;

- modernizacja obiektów energetycznego spalania paliw oraz instalacji.

4. Ograniczenie emisji liniowej:

- utrzymanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń poprzez remonty i poprawę stanu nawierzchni dróg, (przebudowa dróg o nawierzchni nietwardzonej, wymiany zniszczonej warstwy ścieralnej jezdni);

- czyszczenie powierzchni ulic metodą moką w okresie wiosna – jesień;

- nasadzenia zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg;

- rozwój sieci ścieżek rowerowych lub systemu komunikacji rowerowej poprzez budowę dróg, ścieżek, tworzenie tras rowerowych o charakterze transportowym stanowiących powiązania z punktami integracyjnymi „Bike & Ride”.

6.1.2. Hałas⁵

Dopuszczalne poziomy emisji hałasu do środowiska, uzależnione od formy zagospodarowania terenu i pory dnia, zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. 2014 r. poz. 112). Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku realizuje zadania Państwowego Monitoringu Środowiska w celu uzyskania danych i oceny oraz obserwacji zmian stanu akustycznego w środowisku. Uzyskane informacje służą zapewnieniu ochrony przed hałasem, realizowanej przez poprawne planowanie przestrzenne oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak mapy akustyczne i programy ochrony przed hałasem czy rozwiązania techniczne

⁵ Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2017 roku, WIOŚ w Gdańsku

ukierunkowane na wyciszenie źródła emisji hałasu lub minimalizujące jego oddziaływanie. Monitoringiem objęte są większe miasta i/lub miejscowości znajdujące się w zasięgu głównych węzłów komunikacyjnych.

Niezmiennie od kilku lat na terenie gminy Kobylnica decydujące znaczenie dla odczuwania uciążliwości hałasowej ma hałas komunikacyjny oraz w mniejszym stopniu hałas kolejowy. Nowym zjawiskiem jest odczuwanie uciążliwości hałasowej na nowo wybudowanych i zmodernizowanych odcinkach dróg. Stare, często będące w fatalnym stanie nawierzchnie generowały hałas powstający w wyniku toczenia się opon po nawierzchni drogi, jak też od korpusu poruszającego się pojazdu. Modernizacje nawierzchni ograniczyły emisję powodowaną tymi czynnikami, przyczyniły się jednak do wzrostu ruchu samochodowego i jego prędkości, co wpływa na podwyższenie poziomu emitowanego hałasu.

Na terenie Gminy Kobylnica znajdują się drogi gminne, drogi powiatowe, wojewódzkie oraz drogi krajowe. Na dzień 31 grudnia 2019 roku na terenie Gminy Kobylnica znajdowało się 507,90 km dróg o różnej nawierzchni, w tym o nawierzchni twardej ulepszonej (bitumicznej, betonowej, kostki betonowej) 76,30 km, dróg o nawierzchni twardej brukowej 27,50 km, dróg gruntowych łącznie 404,10 km, w tym o nawierzchni wzmocnionej 98,10 km oraz naturalnej 306,00 km. W wyniku prowadzonych zadań inwestycyjnych drogowych w roku 2019 nastąpił wzrost ilości dróg o nawierzchni twardej ulepszonej a spadek ilości dróg gruntowych. W roku 2017 stan dróg gruntowych wynosił 410,60 km a na koniec roku 2019 – 404,10 km⁶.

Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku (z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych)

Lp.	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		LAeq D dzień T=16 h	LAeq N noc T=8 h	LAeq D dzień T=8 h**	LAeq N noc T=1 h**
1.	a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży *** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe *** d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ****.	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku t.j. Dz.U. 2014, poz. 112

* - wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także do torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei liniowych.

** - należy wybrać najmniej korzystne 8 kolejnych godzin dla pory dnia oraz 1 najmniej korzystną godzinę w porze nocy.

*** - w przypadku niewykorzystywania tych terenów zgodnie z ich funkcją w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu określony dla pory nocy.

**** - strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren ze zwartej zabudowy mieszkaniowej i koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona swą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

⁶Raport o stanie Gminy Kobylnica za 2019 rok

Lokalnym źródłem emisji hałasu do środowiska jest także tabor kolejowy i zakłady produkcyjne.

Największe firmy w gminie to:

- PLASMET CZECHOWICZ SPÓŁKA JAWNA w Widzinie PLASMET (produkcja wyrobów metalowych dla przemysłu motoryzacyjnego, produkcja tłoczników, narzędzi kontrolnych (sprawdzianów).
- Zakład Produkcyjny KRAT-MET w Kobylnicy
- „Krężel” Sp. z o.o. w Kobylnicy (budowa dróg, chodników, placów, obiektów małej architektury oraz robót inżynierskich o znaczeniu lokalnym i ponadregionalnym)
- Przedsiębiorstwo Transportowo-Spedycyjno-Uslugowe „INDEKA” w Kobylnicy
- Ferma Kur ADKONIS w Kwakowie
- Bogusław Seemann Przedsiębiorstwo Wyrobów Metalowych – Naprawa Urządzeń Elektrycznych w Kobylnicy (producent kontenerów, pojemników metalowych i konstrukcji stalowych)
- Ryszard Seemann Przedsiębiorstwo Wyrobów Metalowych – Naprawa Urządzeń Elektrycznych (producent pojemników stalowych, platform przeznaczonych do transportu palet, drewna, kamieni, elementów konstrukcyjnych, rur, zbiorników kontenerowych dla przemysłu, rolnictwa (na materiały: sypkie, płynne, chemikalia itp.), prasy do zgniotu i transportu odpadów.

6.1.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Jakość wód powierzchniowych płynących⁷

Przez obszar Gminy Kobylnica przebiega główny dział wodny między zlewnią Słupi i Wieprzy, które wyznaczają fragmenty granicy Gminy. Większa część obszaru opracowania znajduje się w obrębie środkowej części zlewni Słupi i odwadniana jest przez tę rzekę oraz dopływy Słupi. Część zachodnia położona jest w zlewni Wieprzy. Główne cechy hydrologiczne rzeki Słupi to:

- przewaga zasilania podziemnego nad powierzchniowym (70-75%),
- znaczny stopień wyrównania odpływu w ciągu roku,
- znaczna zasobność,
- niewielka amplituda wahań stanów wód.

Główne dopływy Słupi to rzeka Kwacza (ciek o długości 14,7 km, powierzchni zlewni około 85 km²) oraz rzeka Kamieniec in. Kamienica (ciek o długości około 9 km, powierzchni zlewni około 26 km²). Do najważniejszych dopływów rzeki Wieprza należą niewielkie cieki: Bystrzenica i Ścięgnica. Sieć wód płynących na terenie gminy uzupełniają liczne rowy melioracyjne, występujące głównie na obszarze den większych dolin, w tym Ścięgnicy i Kwaczy, Ciek Sycewickiego.

JCWP Kwacza PLRW200017472789

Klasa elementów biologicznych: II

Klasa elementów hydromorfologicznych: II

⁷Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2017 roku, WIOŚ w Gdańsku

Klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1): poniżej dobrego

Klasa elementów fizykochemicznych (gr.3.6): -

Stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany

Stan chemiczny: brak oceny

Stan ogólny: zły

JCWP Słupia od Kamieńca do Otocznicy PLRW20001947297

Klasa elementów biologicznych: II

Klasa elementów hydromorfologicznych: I

Klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1): II

Klasa elementów fizykochemicznych (gr.3.6): II

Stan/potencjał ekologiczny: dobry

Stan chemiczny: poniżej dobrego

Stan ogólny: zły

Jakość wód powierzchniowych stojących

Gmina charakteryzuje się bardzo niską jeziornością. Poza jeziorem Dudek (powierzchnia ok. 11 ha), brak jest większych jezior. Jeziora o powierzchni od 1 do 10 ha położone są prawie wyłącznie w południowej części gminy. Jeszcze mniejsze jeziora (o powierzchni poniżej 1 ha) ulokowane są w środkowej części Gminy. Na obszarze Gminy występują również starorzecza związane z doliną Słupi i Wieprzy oraz zbiorniki częściowo przekształcone antropogenicznie w stawy rybne

Wody podziemne⁸

Gmina Kobylnica położona na terenie jednolitej części wód podziemnych JCWPd 11.

⁸ Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2017 roku, WIOŚ w Gdańsku

Rysunek 2. Położenie Gminy Kobylnica na tle JCWPd 11

JCWPd nr 11 znajduje się na obszarze dorzecza rzek Słupi, Łupawy i Łęby, w regionie wodnym Dolnej Wisły. Powierzchnia jednostki wynosi około 4 094 km². Aktywna strefa wymiany wód sięga tu utworów górnej kredy. Głębokość, do której stwierdzono występowanie wód słodkich wynosi około 300 m z wyjątkiem rejonu Słupska, gdzie wody słodkie występują do głębokości 120–150 m. Na obszarze jednostki wyróżnia się cztery poziomy wodonośne tworzące spójny system wód podziemnych. Są to: czwartorzędowy poziom gruntowy wysoczyzny, czwartorzędowy poziom międzymorenowy dolny, poziom czwartorzędowy międzymorenowy dolin kopalnych oraz poziom kredowy.

Jakość wód podziemnych

Monitoring krajowy wód podziemnych dla JCWPd 11 prowadzony był w 2016 roku. Na obszarze JCWPd 11 zlokalizowano 18 stanowisk pomiarowych. Centralne Laboratorium Chemiczne wykonało następujące elementy fizykochemiczne w pobranych próbach: przewodność elektrolityczna w 20°C, tlen rozpuszczony, temperatura, odczyn, ogólny węgiel organiczny, jon amonowy, antymon, arsen, azotany, azotyny, bar, beryl, bor, chlorki, chrom, cyjanki wolne, cyna, cynk, fluorki, fosforany, glin, kadm, kobalt, magnez, mangan, miedź, molibden, nikiel, ołów, potas, rtęć, selen, siarczany, sód, srebro, tal, tytan, uran, wanad, wapń, żelazo, wodorowęglany, fenole. Ponadto na 7 stanowiskach określono stężenie takich substancji organicznych jak: pestycydy i wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne co pozwoliło kompleksowo ocenić JCWPd 11.

Z punktu widzenia oceny fizyko-chemicznej analiza wykazała w 1 przypadku wody I klasy jakości, w 6 przypadkach wody II klasy jakości, w 11 przypadkach wody III klasy jakości. Końcowa klasa jakości w przekroju pomiarowym w zdecydowanej większości otrzymała II klasę jakości (w 1 punkcie pomiarowym klasę I i w 1 punkcie – Krępa Słupska klasę III)⁹.

6.1.4. Gleby¹⁰

Na terenie Gminy Kobylnica dominują:

- gleby wytworzone z glin zwałowych; wytworzyły się na nich dość dobre gleby brunatne, najczęściej kwaśne i wylugowane, które są do klasy bonitacyjnej IIIa, IIIb i IVa i kompleksu glebowo-rolniczego 2 oraz 4, ewentualnie do klas IVa i IVb oraz kompleksu 5 - żytniego dobrego,
- gleby piaskowe zaliczające się do słabszych kompleksów gruntów ornyc: 6 - żytniego słabego i 7 - żytnio-łubinowego (pod względem bonitacyjnym klasa V i VI),
- gleby torfowe i mułowo-torfowe, wypełniające doliny rzek, dna lokalnych obniżzeń wytopiskowych oraz bezodpływowych zagłębień morenowych,
- mady rzeczne; wytworzone z nich gleby murszowo-mineralne są naturalnymi siedliskami łąk i pastwisk (występują głównie w obrębie doliny Słupi)¹¹.

6.1.5. Formy ochrony przyrody, obszary Natura 2000

Na terenie Gminy Kobylnica zlokalizowane są 3 obszary Natura 2000, park krajobrazowy oraz 26 pomników przyrody.

Obszar Natura 2000 PLH220038 „Dolina Wieprzy i Studnicy”

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)
Powierzchnia: 14349 ha

Obszar Natura 2000 obejmuje dużą część dolin rzek Wieprzy i Studnicy oraz fragmenty zlewni tych rzek, w tym tereny źródłkowe. Rozciąga się od pojezierza bytowskiego na południu, aż po ujście Wieprzy w Darłowie na północy. Odcinki rzek leżące na terenie obszaru Natura 2000 w stosunkowo niewielkim stopniu zostały przekształcone przez człowieka. Wzniesienia morenowe w otoczeniu dolin dochodzą do ponad 200 m n.p.m. Przelomowe odcinki tych rzek mają podgórski charakter. Szczególnie głęboko wcięta jest rynna rzeki Wieprzy (od źródeł do Bożanki). W zlewni Wieprzy zachowały się duże połacie mokradeł, oraz torfowiska wysokie i bory bagienne (teren rezerwatu Torfowisko Potoczek). W dolinach rzek występują starorzecza, mezotroficzne i dystroficzne jeziora, niektóre otoczone torfowiskami mechowiskowymi i podmokłymi oraz świeżymi łąkami. Występuje tu także jeziora lobeliowe. Na terenach bezodpływowych, liczne są małe mszary i oczka dystroficzne. Cały obszar charakteryzuje się dużą lesistością. Strome zbocza (Pradolina Pomorska) i liczne wąwozy są porośnięte grądami oraz kwaśnymi i żyznymi buczynami, a w obszarach źródłkowych występują olsy źródłkowe i łągi. Ponadto występuje tu największa znana populacja słodkowodnego krasnorostu *Hildenbrandtia rivularis* na Pomorzu oraz wiele roślin rzadkich i zagrożonych z Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. Cenne biotopy

⁹Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2017 r.

¹⁰www.pomorskie.eu

¹¹Program Ochrony Środowiska Gminy Kobylnica na lata 2016-2020 z perspektywą do 2025 roku

ptaków drapieżnych oraz związanych z obszarami wodno-błotnymi. Obszar ma duże walory krajobrazowe z powodu podgórskiego charakteru Wieprzy i Studnicy w ich górnym biegu oraz polodowcowej rzeźby obszaru. Wyższą wartość przyrodniczą ma część południowa, która obejmuje duże obszary terenów leśnych. Część północna jest silniej przekształcona przez działalność człowieka, dominują tam łąki i pastwiska.

W granicach obszaru znajduje się przynajmniej 15 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W toku prac nad planem zadań ochronnych (PZO) dla tego obszaru nie odnaleziono w terenie siedlisk niektórych siedlisk, dlatego w zarządzeniu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zaplanowano powtórny weryfikację ich występowania. w granicach obszaru stwierdzono występowanie jednego gatunku rośliny z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (elismy wodnej) oraz 7 gatunków zwierząt (minóg strumieniowy, minóg rzeczny, łosoś szlachetny, różanka, koza, głowacz białopłetwy, wydra) z tego załącznika. W toku prac nad PZO nie stwierdzono obecności 2 gatunków zwierząt (kumak nizinny i traszka grzebieniasta), dlatego w ww. zarządzeniu zaplanowano powtórny weryfikację ich występowania.

Ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych (z Zał. I Dyr. Siedliskowej), w tym siedliska priorytetowe(*):

- jeziora lobeliowe,
- starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
- naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne,
- nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*,
- zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p.,
- suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*),
- ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*) *,
- zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) *,
- torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
- torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji,
- obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*,
- źródliska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati* *,
- górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
- żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*),

- bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne) *,
- pomorski kwaśny las brzozowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*),
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) *.

Ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej), w tym gatunki priorytetowe(*): wydra, bocian biały, trzmielojad, kania ruda, kania czarna, bielik, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, orlik krzykliwy, rybołów, sokół wędrowny, derkacz, puchacz, żuraw, lelek, zimorodek, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, lerka, podróżniczek, muchołówka mała, muchołówka białoszyja, gąsiorek, żółw błotny, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, minóg strumieniowy, minóg rzeczny, łosoś atlantycki, różanka, koza, głowacz białopletwy.

Obszar Natura 2000 PLH 220052 „Dolina Rzeki Słupi”

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: obszar specjalnej ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa). Powierzchnia ogólna ok. 6997,2 ha (PLH 220052).

Obszar obejmuje dolinę rzeki Słupi z jej dopływami, od Sulęcyna - do ujścia. Na terenie tym znajdują się liczne zbiorniki wodne różnych typów, torfowiska i inne zbiorowiska nieleśne z cenną roślinnością. Znaczna część obszaru pokrywają lasy, z udziałem buczyn oraz grądu, a nad ciekami - pasem łągu.

Na wąskim obszarze doliny Słupi i dolin jej dopływów, skumulowane są cenne siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich, zagrożonych wyginięciem gatunków z różnych grup systematycznych. Na dwóch stanowiskach stwierdzono występowanie *Hamatocaulis vernicosus*. Łączna powierzchnia płatów, w których gatunek występuje w postaci skupień lub przerywanych łańców wynosi około 632 m². Haczykowiec błyszczący zasiedla zbiorowiska subneutralnych mszarów (*Menyantho-Sphagnetum teretis*, *Caricetum lasiocarpae*) oraz mechowisk (*Scorpidio-Caricetum diandrae*), które identyfikują w obszarze siedlisko 7230. W skali Polski populacja gatunku jest niewielka (poniżej 2%). Obszar pełni znaczącą rolę w ochronie krajowej populacji gatunku. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że stanowiska w obszarze Dolina Słupi rozszerzają zasięg *Hamatocaulis vernicosus* na Pojezierze Zachodniopomorskie (Wysoczyzna Polanowska), zwiększając tym samym obszar występowania gatunku w regionie kontynentalnym. Najbliższe aktualnie istniejące stanowiska gatunku znajdują się w odległości około 16 km na SE w Borach Tucholskich (Sulęcyno, Pojezierze Południowopomorskie).

Obszar Natura 2000 PLB220002 „Dolina Słupi”

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)

Powierzchnia: 37471,8 ha

Obszar obejmuje dorzecze środkowego odcinka rzeki Słupi oraz jej dopływów: Bytowej, Jutrzenki i Skotawy. Charakteryzuje się on urozmaiconym krajobrazem polodowcowym z typowymi formami: jeziorami rynnowymi i wytopiskowymi, równinami sandrowymi oraz wzgórzami moren czołowych. Wśród licznych jezior część stanowi oligotroficzne jeziora lobeliowe. Największymi jeziorami są: Jasień, Skotowskie i Głębokie. Lasy, w wieku 40-100

lat, to głównie lasy iglaste z sosną oraz mieszane i liściaste lasy z bukiem i dębem. W dolinach strumieni występują łągi olszowo-jesionowe. Krajobraz ostoi jest zróżnicowany, z licznie występującymi wąwozami i wzgórzami, osiagającymi wysokość do 160 m n.p.m.

W obszarze występuje co najmniej 31 gatunków objętych art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i wymienionych w załączniku II do tej dyrektywy, w tym 8 znajdujących się w „Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt”, a 12 stanowi przedmioty ochrony w obszarze¹².

Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”

Park Krajobrazowy „Dolina Słupi” został utworzony Uchwałą Nr X/42/81 WRN w Słupsku z dnia 8 grudnia 1981 r., zmienioną Rozporządzeniem Nr 10/98 Wojewody Słupskiego z dnia 21 sierpnia 1998 r. 2. Park ma powierzchnię 37.040 ha i obejmuje tereny położone w granicach 7 gmin: Borzytuchom, Bytów, Czarna Dąbrówka, Dębica Kaszubska, Kobylnica, Kolczygłowy i Słupsk, (powiaty: bytowski i słupski, woj. pomorskie). 3. Otulina Parku ma powierzchnię 83.170 ha i obejmuje tereny położone w granicach 11 gmin: Borzytuchom, Bytów, Czarna Dąbrówka, Dębica Kaszubska, Kobylnica, Kolczygłowy, Lipnica, Parchowo, Słupsk, Studzienice i Tuchomie, (powiaty: bytowski i słupski, woj. pomorskie).

Stan środowiska Parku ogólnie jest dobry. Wody Słupi w większości wykazują pod względem wskaźników fizykochemicznych I lub II klasę czystości, sporadycznie III klasę. Dopływy Słupi – Bytowa, Kamienica, Brodek i Głaźna wykazują złą jakość wody (klasa III lub NON). Wody rzeki Łupawy w granicach Parku wykazują III klasę czystości. Jeziora Parku mają wody na ogół w II klasie czystości, jedynie 2 jeziora mają wody III klasy czystości (J. Konitowskie i J. Głębokie), zaś 1 jezioro zaliczono do I klasy czystości (J. Pomysko). Stan czystości powietrza atmosferycznego na obszarze Parku jest dobry (stężenia znacznie poniżej dopuszczalnych norm).

Na terenie Parku istnieją 4 rezerваты przyrody (Grodzisko Borzytuchom, Gniazda Orła Bielika, Jeziora Małe i Duże Sitno, Gołębia Góra) oraz 58 pomników przyrody. Planowane jest utworzenie 6 nowych rezerwatów przyrody, 28 użytków ekologicznych, 65 pomników przyrody i 5 stanowisk dokumentacyjnych przyrody nieożywionej. Park obejmuje ochroną 65-kilometrowy odcinek środkowego biegu Słupi: od Soszycy - na południu, do ujścia Głaźny poniżej Łosina – na północy. Na odcinku tym Słupia przyjmuje 5 dopływów lewobrzeżnych i 2 dopływy prawobrzeżne. W granicach Parku znajduje się także górny fragment zlewni Łupawy z największym jeziorem Parku – Jeziorem Jasień. Park jest położony w obrębie wysoczyzn morenowych ostatniego zlodowacenia i charakteryzuje się dużą dynamiką rzeźby terenu. W Parku powszechnie występują gleby brunatnoziemne (brunatne właściwe i kwaśne, gleby płowe), zaliczane do kompleksu żyniego dobrego (5) i bardzo dobrego (6) oraz gleby bielicoziemne (gleby rdzawe, gleby bielcowe i bielice)- zajmowane głównie przez zbiorowiska leśne. Ponadto lokalnie występują mady rzeczne, gleby torfowe i gleby murszowe, zaliczane do kompleksów 2z i 3z (użytki zielone średnie i słabe).

Znajduje się tu 50 jezior o powierzchni ponad 1 ha – w tym 9 jezior lobeliowych oraz duża liczba podmokłych, zatorfionych obniżen terenu oraz źródlisk. Charakterystycznym elementem Parku jest zabytkowy, czynny do dziś układ zabudowy hydroenergetycznej Słupi. Zbiorowiska leśne zajmują ok. 72 % powierzchni Parku i są to: kwaśna buczyna niżowa, żyzna buczyna niżowa, subatlantycki nizinny las dębowo-grabowy, śródładowy bór suchy, suboceaniczny bór świeży, bór bagienny, brzezina bagienna, łąg jesionowo-olszowy, ols torfowcowy. Z siedlisk nieleśnych wymienić należy: jeziora lobeliowe, torfowiska wysokie, przejściowe i niskie

¹²Standardowy Formularz Danych

ze zróżnicowanymi zespołami szuwarowymi, łąki rdestowo-ostrożeńowe i trzęślicowe. Na obszarze Parku stwierdzono występowanie wielu gatunków podlegających ochronie prawnej: 39 gatunków roślin naczyniowych, 17 gatunków ssaków, 135 gatunków ptaków, 4 gatunki gadów, 9 gatunków płazów, 5 gatunków ryb i minogów. Na obszarze Parku do rejestru zabytków wpisanych jest 26 obiektów, w tym 2 obiekty sakralne, 6 dworów i pałaców, 7 parków, 1 cmentarz, 1 folwark, 1 zagroda ludowa, 3 obiekty przemysłowe i 5 obiektów archeologicznych. Planowane jest objęcie ochroną konserwatorską dalszych 33 obiektów i układów przestrzennych oraz 27 obiektów archeologicznych¹³.

W Planie ochrony parku określono generalne kierunki działań na rzecz ochrony przyrody Parku:

- 1) wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju w obszarach użytkowanych gospodarczo, w tym:
 - a) ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych poprzez odpowiednie zagospodarowanie strefy ekotonowej lasu, zwłaszcza w obszarach osadnictwa i turystyki,
 - b) ochrona wód poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
 - c) ochrona środowiska przed zanieczyszczeniem lub zniszczeniem w wyniku niewłaściwego postępowania z odpadami,
 - d) ograniczenie ryzyka wystąpienia na obszarze Parku i otuliny nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i sytuacji awaryjnych stwarzających zagrożenie dla środowiska,
 - e) ochrona środowiska przed zagrożeniami pochodzącymi z rolnictwa,
 - f) zachowanie ekosystemów barierowych hamujących przepływ biogenów z pól do wód powierzchniowych,
- 2) ograniczanie do niezbędnego minimum zmian użytkowania terenu z leśnego na inny¹⁴.

6.1.6. Lasy

Na terenie Gminy Kobylnica lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię 7 885 ha, w tym lasy – 7 810 ha, natomiast grunty zadrzewione i zalesione 75 ha, co stanowi nieco ponad 32% powierzchni całej Gminy. Lesistość gminy wynosi ok. 32%. Przeważają lasy Skarbu Państwa (98,7% powierzchni wszystkich gruntów leśnych w 2006 r.), z czego 97,8% stanowią lasy znajdujące się w Zarządzie PGL Lasy Państwowe. Lasy innej własności zajmują powierzchnię 126,9 ha. Lasy w zarządzie Lasów Państwowych administrowane są przez 5 nadleśnictw: Nadleśnictwo Leśny Dwór, Ustka, Warcino, Sławno oraz Trzebielino¹⁵.

6.1.7. Kopaliny

Na terenie Gminy Kobylnica występują udokumentowane złoża kopaliny pospolitej: kruszywa naturalnego, głównie o znaczeniu lokalnym:

- złoża w eksploatacji: piasek (Kczewo, Płaszewo, Kruszyna), kruszywo naturalne oraz piaski jako kopalina towarzysząca (Zagórki),
- złoża przewidziane do eksploatacji: piasek (Komorczyń), kruszywo naturalne (Zagórki),

¹³Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

¹⁴Plan Ochrony Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”

¹⁵Program Ochrony Środowiska Gminy Kobylnica na lata 2016-2020 z perspektywą do 2025 roku

- złoża wybilansowane i nieeksploatowane: piasek (Kobylnica, Łosino), piasek ze żwirkiem (Kruszyna, Lulemino, Zagórki)¹⁶.

7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu SRSG 2021-2026

Istotnym elementem oceny w jakim stopniu realizacja Strategii wpłynie na poszczególne aspekty środowiska, jest także wskazanie skutków braku realizacji Strategii i próba oszacowania zmian w środowisku w przypadku braku realizacji proponowanych celów. Jak pokazuje praktyka, często bardzo mylnie przyjmuje się, że nie podejmowanie działań, ma charakter prośrodowiskowy. Tymczasem częste są sytuacje, gdy planowane działania są porządkowaniem niepoprawnie działającej, przestarzałej infrastruktury, co skutkuje długofalowym efektem ekologicznym i pozytywnym oddziaływaniem na środowisko.

Należy podkreślić, że Strategia w swoim założeniu realizuje politykę rozwoju regionu w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, polegająca na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej i społecznej w taki sposób, aby nie naruszyć równowagi w przyrodzie oraz jednocześnie sprzyjać przetwaniu jej zasobów. Wymaga to traktowania zasobów środowiska jak ograniczonych zasobów gospodarczych oraz wykorzystywania kapitału przyrodniczego w sposób pozwalający na zachowanie funkcji ekosystemów w perspektywie długookresowej. Ta podstawowa zasada gwarantuje, że przyjęte w Strategii cele oraz kierunki działań sprzyjają zachowaniu środowiska gminy w odpowiednim stanie, a brak realizacji założeń dokumentu utrwalać będzie jego niekorzystne zmiany.

Brak realizacji zapisów Strategii może spowodować następujące sytuacje:

- Niewłaściwa gospodarka wodno-ściekowa, w konsekwencji pogorszenie się jakości wód powierzchniowych na terenie gminy;
- Zwiększanie ilości odpadów składowanych nielegalnie czy w sposób nieprawidłowy - wzrost ilości „dzikich wysypisk”;
- Degradacja powierzchni ziemi – na skutek powstawania „dzikich” wysypisk ;
- Zanieczyszczenie powietrza włóknami azbestowymi, na skutek nieodpowiednio prowadzonych prac polegających na samowolnym, niekontrolowanym usuwaniu azbestu oraz jego nieprawidłowym składowaniu;
- Zanieczyszczenie ujęć wody pitnej;
- Postępująca degradacja pomników przyrody i innych cennych przyrodniczo okazów i obszarów;
- Niepodejmowanie działań na rzecz rozwoju systemu monitoringu (a tym samym kontroli) wykorzystania walorów środowiska przyrodniczego oraz zmian jego stanu.
- Wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza spowodowany utrudnieniem dostępu do sieci infrastruktury technicznej służącej ochronie środowiska, w tym szczególnie instalacji służącej ochronie powietrza.

¹⁶Program Ochrony Środowiska Gminy Kobylnica na lata 2016-2020 z perspektywą do 2025 roku

- Narastające i powtarzające się sytuacje konfliktowe w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, rozumianego jako zachowanie równowagi pomiędzy poszczególnymi funkcjami w gminie.
- Pogorszenie się jakości życia i zdrowia mieszkańców.

Istotne są również oddziaływania inne niż środowiskowe. Przewiduje się, że w przypadku braku realizacji omawianego dokumentu może dojść do takich skutków jak:

- Obciążenia finansowe budżetu gminy związane z nałożonymi karami za niewypełnienie zobowiązań unijnych w wymaganych terminach;
- Obniżanie walorów krajobrazowych i rekreacyjnych gminy Kobylnica;
- Utrata ruchu turystycznego;
- Spadek przychodów firm usługowych (hotele, sklepy, gastronomia);
- Spadek liczby mieszkańców wynikający z emigracji do innych bardziej przyjaznych lokalizacji.

Negatywne skutki mogą wystąpić także w sferze społecznej. Brak realizacji zaproponowanych działań odnoszących się bezpośrednio do edukacji społeczności gminy i rozwoju gospodarki gminy (tworzenie nowych miejsc pracy, ułatwienie dostępu do podnoszenia kwalifikacji, akcje edukacyjno-informacyjne, programy edukacyjne dla szerokiego przekroju wiekowego) może pośrednio doprowadzić do pogorszenia się stanu środowiska przyrodniczego. Społeczeństwo uboższe, gorzej wykształcone przejawia często postawy antyekologiczne (dewastacja zasobów przyrody), a brak perspektyw na polepszenie lub zmianę sytuacji będzie tylko pogłębiać patologiczne zachowania.

Zaniechanie realizacji celów związanych z ugruntowaniem tożsamości mieszkańców, celów dążących do wykreowania silnego, emocjonalnego związku z miejscem, w którym żyją, będzie się objawiało zahamowaniem estetyzacji poszczególnych rejonów gminy i brakiem zainteresowania uczestnictwem we wspólnym decydowaniu o otaczającym środowisku. Najbardziej widoczne będą negatywne skutki związane z brakiem realizacji wyznaczonych w Strategii działań dotyczących rozwoju infrastruktury technicznej tj. wzrost zanieczyszczenia wód (brak kanalizacji sanitarnej, brak kontroli obiektów turystycznych) i powietrza (przestarzały system ciepłowniczy, niedrożny układ komunikacyjny). Równie poważne skutki może wywołać brak realizacji celów w obszarze infrastruktury społecznej, w zakresie jakości zdrowia i życia mieszkańców. Niepodejmowanie działań mających na celu rozwój programów prozdrowotnych i upowszechniania dostępu do specjalistycznych usług medycznych negatywnie wpłynie na zdrowie mieszkańców.

Reasumując; należy stwierdzić, iż korzystnym z punktu widzenia wszystkich aspektów środowiska przyrodniczego, w tym zdrowia ludzi jest wariant realizacji celów strategicznych zapisanych w Strategii. Presja społeczna na zagospodarowywanie coraz to nowych terenów oraz sytuacja społeczno- gospodarcza obecnie panująca w Polsce nie pozwoli na uniknięcie konfliktów społecznych i instytucjonalnych związanych z realizacją Strategii. Należy zatem wcześniej opracować plany działań, umożliwiające stabilny, zrównoważony rozwój gminy Kobylnica.

8. Cele ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu SRSG 2021-2026, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania SRSG 2021-2026

8.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym

Cele polityki Unii Europejskiej (UE) w dziedzinie środowiska naturalnego zostały określone w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Podstawowe zasady, na jakich opiera się unijna polityka środowiskowa to:

zasada wysokiego poziomu ochrony - zgodnie z art. 191 ust 2 TFUE *‘polityka Unii w dziedzinie środowiska naturalnego stawia sobie za cel wysoki poziom ochrony, z uwzględnieniem różnorodności sytuacji w różnych regionach Unii’*. Podobnie art. 114 TFUE, który stanowi podstawę prawną dla przyjmowania regulacji harmonizujących rynek wewnętrzny, zobowiązuje Komisję do zapewnienia w przedkładanych projektach aktów prawnych dotyczących ochrony środowiska wysokiego poziomu ochrony.

zasada przezorności (ostrożności) - zasada przezorności zobowiązuje instytucje lub osobę, która zamierza podjąć określone działania do udowodnienia, że jej działalność nie spowoduje zagrożenia dla środowiska. W przypadku, gdy wykazanie braku zagrożenia dla środowiska nie jest możliwe, konieczne jest podjęcie działań chroniących środowisko.

zasada stosowania działań zapobiegawczych (zasada prewencji) - zasada ta zakłada konieczność rozważenia potencjalnych skutków określonego działania i podjęcia na podstawie tej analizy działań zapobiegawczych. Zasada prewencji znajduje potwierdzenie we wszystkich Programach Działania WE i ma priorytetowe znaczenie w wielu aktach prawnych dotyczących ochrony środowiska. Przykładem jej zastosowania są przepisy dotyczące oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć oraz planów i programów.

zasada naprawiania szkód przede wszystkim u źródła - zasada naprawiania szkód przede wszystkim u źródła oznacza, że powstała w środowisku szkoda powinna być wyeliminowana na jak najwcześniejszym etapie produkcji, a nie po zakończeniu procesu produkcji. W konsekwencji prowadzi to do szerszego stosowania standardów emisji niż standardów jakości. Zasada ta znajduje zastosowanie we wszystkich regulacjach ustanawiających standardy emisji szkodliwych substancji do powietrza i wód.

zasada „zanieczyszczający płaci” - zasada zanieczyszczający płaci oznacza, że sprawca, który spowodował szkodę w środowisku lub zagrożenie powstania szkody, powinien ponieść koszty naprawienia szkody lub wyeliminowania zagrożenia. Dyrektywa dotycząca odpowiedzialności za szkody w środowisku oraz dyrektywa w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne realizują powyższą zasadę.

Ponadto z zapisów TFUE wynika zasada integracji wymagań środowiskowych przy ustalaniu i realizacji innych polityk i działań UE. Tego rodzaju podejście ma w szczególności służyć zrównoważonemu rozwojowi.

Szczególne znaczenie dla realizacji celów ochrony środowiska w UE mają wieloletnie programy działań w zakresie środowiska naturalnego (EAP – Environment Action Programmes). Wyznaczają one kierunki, cele oraz priorytety i stanowią podstawę kształtowania polityki ochrony środowiska w określonej perspektywie czasowej. Takim dokumentem jest m. in. **7 Program działań w zakresie środowiska naturalnego do 2020 r. „Dobrze żyć w granicach naszej planety” (7 EAP).**

Realizacja celów polityki środowiskowej odbywa się również w ramach innych polityk UE, takich jak polityka energetyczna, Wspólna Polityka Rolna, zdrowie, bezpieczeństwo żywności, polityka transportowa.

Istotnym dokumentem kształtującym późniejsze założenia dotyczące ochrony środowiska jest **Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych** w sprawie zmian klimatu podpisana w dniu 9 maja 1992 r. Jest to umowa międzynarodowa, określająca założenia międzynarodowej współpracy dotyczącej ograniczenia emisji gazów cieplarnianych odpowiedzialnych za zjawisko globalnego ocieplenia. Konwencja podpisana została podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych na temat Środowiska i Rozwoju popularnie zwanej Szczytem Ziemi w 1992 w Rio de Janeiro.

Uzupełnieniem Ramowej Konwencji NZ jest **Protokół z Kioto**, sporządzony w dniu 11 grudnia 1997 r. Na mocy postanowień protokołu kraje, które zdecydowały się na jego ratyfikację, zobowiązały się do redukcji do 2012 roku własnych emisji o wynegocjowane wartości zestawione w załączniku do protokołu dwutlenku węgla, metanu, tlenku azotu, HFC i PFC - gazów powodujących efekt cieplarniany. W przypadku niedoboru bądź nadwyżki emisji tych gazów, sygnatariusze umowy zobowiązali się do zaangażowania się w „wymianę handlową”, polegającą na odsprzedaży lub odkupieniu limitów od innych krajów. Protokół z Kioto jest prawnie wiążącym porozumieniem, w ramach którego kraje uprzemysłowione są zobligowane do redukcji ogólnej emisji gazów powodujących efekt cieplarniany o 5,2% do roku 2012 w porównaniu z rokiem 1990. Ważnym dla środowiska jest także dokument programowy **Agenda 21**, który przedstawia sposób opracowania i wdrażania programów zrównoważonego rozwoju w życie lokalne. Dokument ten został przyjęty na konferencji "Środowisko i Rozwój" z inicjatywy ONZ w 1992 roku na II Konferencji w Rio de Janeiro.

Tabela 8. Spójność celów projektu SRSG 2021-2026 z wybranymi dokumentami na poziomie międzynarodowym i wspólnotowym

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Stopień spójności	Cele przyjęte w SRSG 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych
DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE		
7 Wspólnotowy Program Działań w zakresie środowiska naturalnego do 2020 (7 EAP)		
<p>Rolą 7 EAP, jest zapewnienie, by w świetle problemów gospodarczych UE i silnej konkurencji gospodarczej w wymiarze globalnym nie doszło do osłabienia efektywności działań na rzecz ochrony środowiska oraz aby uzgodnione dotychczas cele w zakresie ochrony środowiska do roku 2020, zarówno na poziomie unijnym jak też regionalnym oraz globalnym zostały osiągnięte.</p> <p>7 EAP określa kompleksowe cele wraz z kierunkami działań do roku 2020 z perspektywą do roku 2050 w celu przekształcenia gospodarki UE w gospodarkę efektywnie korzystającą z zasobów i niskoemisyjną z uwzględnieniem ograniczeń zasobów naturalnych oraz kwestii ich ochrony, sprzyjającą włączeniu społecznemu, zapewniającą wzrost gospodarczy i rozwój, uwzględniającą zagrożenia dla zdrowia i dobrostanu człowieka, zapewniającą godne miejsca pracy, a także zmniejszającą istniejące nierówności społeczne.</p> <p><u>Cele priorytetowe 7 EAP:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii • Przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną • Ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu • Maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie środowiska poprzez lepsze wdrażanie tego prawodawstwa • Doskonalenie bazy wiedzy i bazy dowodowej unijnej polityki w zakresie środowiska • Zapewnienie inwestycji na rzecz polityki w zakresie środowiska i klimatu oraz podjęcie kwestii ekologicznych efektów zewnętrznych • Lepsze uwzględnianie problematyki środowiska i większa spójność polityki • Wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii • Zwiększenie efektywności Unii w podejmowaniu międzynarodowych wyzwań związanych ze środowiskiem i klimatem. 	+/-	<p>Cele ujęte w projekcie SRSG 2021-2026 nie są bezpośrednio spójne z celami 7 EAP, ale pośrednio wpływają na stan środowiska. Działania w zakresie gospodarki odpadami przewidziane w projekcie Strategii będą skutkowały poprawą stanu środowiska w gminie Kobylnica.</p> <p>Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy.</p> <p>Wypełni zapisy 7 EAP.</p>
Strategia Europa 2020		
Założeniem Strategii Europa 2020 jest osiągnięcie wzrostu gospodarczego, który będzie:	+	Do celów projektu SRSG 2021-2026, które odnoszą się do Strategii

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Stopień spójności	Cele przyjęte w SRSR 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych
<p>inteligentny – dzięki bardziej efektywnym inwestycjom w edukację, badania naukowe i innowacje; zrównoważony – dzięki zdecydowanemu przesunięciu w kierunku gospodarki niskoemisyjnej i konkurencyjnego przemysłu oraz sprzyjający włączeniu społecznemu, ze szczególnym naciskiem na tworzenie nowych miejsc pracy i ograniczanie ubóstwa. Strategia koncentruje się na pięciu dalekosiężnych celach w dziedzinie zatrudnienia, badań naukowych, edukacji, ograniczenia ubóstwa oraz w zakresie klimatu i energii.</p>		<p>Europa 2020, można zaliczyć wszystkie cele:</p> <p>Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy.</p> <p>Cel strategiczny: Edukacja jako narzędzie wspierające rozwój indywidualny i grupowy. Podnoszenie kompetencji dorosłych. Szkoła jako lokalne centrum integracji. Człowiek i jego problemy w centrum uwagi. Lokalność jako instrument integracji społecznej</p> <p>Cel strategiczny: Stabilny budżet. Rozwój infrastrukturalny. Nowe technologie</p>

Źródło: Opracowanie własne

- + powiązanie bezpośrednie
- +/- powiązanie pośrednie
- brak powiązania

8.2. Cele ochrony środowiska przyjęte w dokumentach na szczeblu krajowym

Cele i instrumenty sformułowane na szczeblu wspólnotowym zostały w przewadze przeniesione do prawa polskiego i krajowych dokumentów strategicznych, z którymi w sposób bezpośredni lub pośredni cele i kierunki działań ujęte w planie SRSG 2021-2026 są spójne.

W tabeli poniżej przedstawiono analizę zgodności celów omawianego projektu Strategii z celami z najważniejszych krajowych dokumentów strategicznych.

Tabela 9. Spójność celów projektu SRSR 2021-2026 z dokumentami na poziomie krajowym

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Stopień spójności	Cele przyjęte w SRSR 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych
DOKUMENTY KRAJOWE		
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności		
<p>CEL GŁÓWNY: poprawa jakości życia Polaków (wzrost PKB na mieszkańca w relacji do najbogatszego państwa UE i zwiększenie spójności społecznej) dzięki stabilnemu, wysokiemu wzrostowi gospodarczemu, co pozwala na modernizację kraju</p> <p><u>Obszar konkurencyjności i innowacyjności gospodarki(modernizacji)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna - Polska Cyfrowa - Kapitał Ludzki - Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko <p><u>Obszar równoważenia potencjału rozwojowego regionów (dyfuzji)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozwój regionalny - Transport <p><u>Obszar efektywności i sprawności państwa (efektywności)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapitał Społeczny - Sprawne Państwo 	+	<p>OBSZAR STRATEGICZNY 1. BEZPIECZEŃSTWO</p> <p>a. BEZPIECZEŃSTWO ŚRODOWISKOWE, KLIMATYCZNE I ENERGETYCZNE</p> <p>b. BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE, SPOŁECZNE I EKONOMICZNE.</p> <p>DOSTĘPNOŚĆ PRZESTRZENI PUBLICZNE</p> <p>Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy. (Odniesienie do kierunku inwertencji Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko)</p>
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)		
<p>Cel główny: Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym</p> <p>Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną</p> <p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony</p> <p>Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu</p>	+	<p>OBSZAR STRATEGICZNY 3. EKONOMIA. PRACA. INFRASTRUKTURA i NOWE TECHNOLOGIE</p> <p>Cel strategiczny: Stabilny budżet. Rozwój infrastrukturalny. Nowe technologie</p> <p>Optymalna polityka budżetowa gminy (odniesienie do Celu I)</p> <p>Kontynuacja inwestycji infrastrukturalnych (odniesienie do Celu I)</p> <p>Utrzymanie warunków dla napływu inwestycji zewnętrznych; działania zachęcające i promujące Gminę wśród inwestorów (odniesienie do Celu I i Celu III)</p> <p>Promocja i wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców oraz nowych form działalności gospodarczych (odniesienie do Celu I i Celu III)</p>
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej		
<p>Cel główny: Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców (SOR)</p> <p>Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</p> <p>Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</p>	+	<p>OBSZAR STRATEGICZNY 1. BEZPIECZEŃSTWO</p> <p>a. BEZPIECZEŃSTWO ŚRODOWISKOWE, KLIMATYCZNE I ENERGETYCZNE</p> <p>b. BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE, SPOŁECZNE I EKONOMICZNE.</p> <p>DOSTĘPNOŚĆ PRZESTRZENI PUBLICZNE</p>

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Stopień spójności	Cele przyjęte w SRSG 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych
<p>Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych</p> <p>Cele horyzontalne: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska</p>		<p>Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy.</p> <p>Działania zmierzające do poprawy oraz ochrony jakości powietrza (odniesienie do Celu szczegółowego I i III)</p> <p>Wzmacnianie różnorodności biologicznej i ochrona zasobów przyrodniczo – krajobrazowych (odniesienie do Celu szczegółowego II)</p> <p>Zróżnicowane formy ochrony środowiska (zwiększanie świadomości ekologicznej oraz działania w zakresie: ochrona powietrza, gospodarka wodno-ściekowa, ochrona gleb, gospodarka odpadami, utrzymanie zieleni, powiększanie powierzchni czynnych biologicznie, rozwój odnawialnych źródeł energii). Ochrona wód i zasobów wodnych (odniesienie do Celu szczegółowego II i III)</p>
Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”		
<p>Cel 1: Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki</p> <p>Cel 2: Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy</p> <p>Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców</p> <p>Cel 4: Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki</p>	+/-	<p><i>OBSZAR STRATEGICZNY 3. EKONOMIA. PRACA. INFRASTRUKTURA i NOWE TECHNOLOGIE</i></p> <p>Cel strategiczny: Stabilny budżet. Rozwój infrastrukturalny. Nowe technologie (odniesienie do Celu 1 i Celu 2) (brak odniesień w kierunkach interwencji)</p>
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku		
<p>Cel główny SRT2030: Zwiększenie dostępności transportowej przy jednoczesnej poprawie bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego, poprzez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym.</p> <p>kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;</p> <p>kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;</p> <p>kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;</p> <p>kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;</p> <p>kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;</p> <p>kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.</p>	+/-	<p><i>OBSZAR STRATEGICZNY 1. BEZPIECZEŃSTWO</i> a. <i>BEZPIECZEŃSTWO ŚRODOWISKOWE, KLIMATYCZNE I ENERGETYCZNE</i></p> <p>Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy.</p> <p>Działania zmierzające do poprawy oraz ochrony jakości powietrza (pośrednio odniesienie do kierunku interwencji 5)</p>
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030		
<p>Celem SZRWiR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost</p>		<p><i>OBSZAR STRATEGICZNY 1. BEZPIECZEŃSTWO</i></p>

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Stopień spójności	Cele przyjęte w SRSG 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych
<p>dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego. Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa</p>	+/-	<p>a. BEZPIECZEŃSTWO ŚRODOWISKOWE, KLIMATYCZNE I ENERGETYCZNE Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy. Działania zmierzające do poprawy oraz ochrony jakości powietrza (odniesienie do Celu szczegółowego II)</p>
Strategia „Sprawne Państwo 2020”		
<p>Cel główny: Zwiększenie skuteczności i efektywności państwa otwartego na współpracę z obywatelami Cel 1. Otwarty rząd Cel 2. Zwiększenie sprawności instytucjonalnej państwa Cel 3. Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych Cel 4. Dobre prawo Cel 5. Efektywne świadczenie usług publicznych Cel 6. Skuteczny wymiar sprawiedliwości i prokuratura Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego</p>	+	<p>OBSZAR STRATEGICZNY 3. EKONOMIA. PRACA. INFRASTRUKTURA I NOWE TECHNOLOGIE Cel strategiczny: Stabilny budżet. Rozwój infrastrukturalny. Nowe technologie Rozwój gminy w zakresie e-usług (odniesienie do Celu 5)</p>
Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022		
<p>Cel główny: Wzmocnienie efektywności i spójności systemu bezpieczeństwa narodowego Cel 1: Kształtowanie stabilnego międzynarodowego środowiska bezpieczeństwa w wymiarze regionalnym i globalnym Cel 2: Umocnienie zdolności państwa do obrony Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa Cel 5: Tworzenie warunków do rozwoju zintegrowanego systemu bezpieczeństwa narodowego</p>	-	<p>Brak odniesień</p>
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030		
<p>Cel główny: Efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym cel1 Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym cel 2 Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych cel 3 Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie</p>	+	<p>OBSZAR STRATEGICZNY 1. BEZPIECZEŃSTWO Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy. b. BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE, SPOŁECZNE I EKONOMICZNE. DOSTĘPNOŚĆ PRZESTRZENI PUBLICZNE Realizacja polityki bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej – bezpieczna przestrzeń (odniesienie do Celu 1) Rewitalizacja przestrzeni publicznej (odniesienie do Celu 1)</p>

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Stopień spójności	Cele przyjęte w SRSG 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych
Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020		
<p>Głównym celem działań zaplanowanych w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób, tak aby mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.</p> <p>Cel szczegółowy 1: Wzrost zatrudnienia</p> <p>Cel szczegółowy 2: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych</p> <p>Cel szczegółowy 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>Cel szczegółowy 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej</p> <p>Cel szczegółowy 5: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli</p>	+	<p>OBSZAR STRATEGICZNY 2. EDUKACJA i CZŁOWIEK Cel strategiczny: Edukacja jako narzędzie wspierające rozwój indywidualny i grupowy. Podnoszenie kompetencji dorosłych. Szkoła jako lokalne centrum integracji. Człowiek i jego problemy w centrum uwagi. Lokalność jako instrument integracji społecznej</p> <p>b.POLITYKA SPOŁECZNA Wsparcie potrzebujących/ przeciwdziałanie wykluczeniu ekonomicznemu i społecznemu (odniesienie do Celu szczegółowego 3) Pomoc psychologiczna Opieka nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi (częściowe odniesienie do Celu szczegółowego 2)</p> <p>OBSZAR STRATEGICZNY 1. BEZPIECZEŃSTWO Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy.</p> <p>b. BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE, SPOŁECZNE i EKONOMICZNE. DOSTĘPNOŚĆ PRZESTRZENI PUBLICZNE Polityka wspierająca kształtowanie postaw prozdrowotnych (odniesienie do Celu szczegółowego 4) Profilaktyka chorób cywilizacyjnych i teleopieka (odniesienie do Celu szczegółowego 4) Wsparcie psychologiczne: dorośli, dzieci i młodzież (odniesienie do Celu szczegółowego 4)</p>
Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020		
<p>Cel główny. Wzmocnienie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski.</p> <p>Cel szczegółowy 1. Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji</p> <p>Cel szczegółowy 2. Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne</p> <p>Cel szczegółowy 3. Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy</p> <p>Cel szczegółowy 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego</p>	+/-	<p>OBSZAR STRATEGICZNY 2. EDUKACJA i CZŁOWIEK Cel strategiczny: Edukacja jako narzędzie wspierające rozwój indywidualny i grupowy. Podnoszenie kompetencji dorosłych. Szkoła jako lokalne centrum integracji. Człowiek i jego problemy w centrum uwagi. Lokalność jako instrument integracji społecznej</p> <p>c.TOŻSAMOŚĆ LOKALNA Wsparcie dla działań i inicjatyw poszczególnych sołectw (odniesienie do Celu szczegółowego 2) Wsparcie działań organizacji lokalnych i pozarządowych (odniesienie do</p>

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Stopień spójności	Cele przyjęte w SRSG 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych
Celu szczegółowego 2)		
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku		
<p><u>Cele w zakresie poprawy efektywności energetycznej</u> Dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną, Konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15.</p> <p><u>Cele i działania w zakresie wzrostu bezpieczeństwa dostaw paliw i energii</u> Racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego. Zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw ropy naftowej, rozumianej jako uzyskiwanie ropy naftowej z różnych regionów świata, od różnych dostawców z wykorzystaniem alternatywnych szlaków transportowych, Budowa magazynów ropy naftowej i paliw płynnych o pojemnościach zapewniających utrzymanie ciągłości dostaw, w szczególności w sytuacjach kryzysowych. Zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii.</p> <p><u>Cele w zakresie dywersyfikacji struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej</u> Głównym celem polityki energetycznej w tym obszarze jest przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych.</p> <p><u>Cele w zakresie rozwoju wykorzystania OZE</u> Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych, Osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych, oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji, Ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną, Wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących</p>	+	<p>OBSZAR STRATEGICZNY 1. BEZPIECZEŃSTWO a. BEZPIECZEŃSTWO ŚRODOWISKOWE, KLIMATYCZNE I ENERGETYCZNE Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy. Działania zmierzające do poprawy oraz ochrony jakości powietrza (odniesienie do Celów w zakresie rozwoju wykorzystania OZE oraz do celów w zakresie ograniczenia oddziaływania energetyki na środowisko)</p>

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Stopień spójności	Cele przyjęte w SRSG 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych
<p>stanowiących własność Skarbu Państwa. Zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach</p> <p><u>Cele w zakresie rozwoju konkurencyjnych rynków</u> Głównym celem polityki energetycznej w tym obszarze jest zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen.</p> <p><u>Cele w zakresie ograniczenia oddziaływania energetyki na środowisko</u> Ograniczenie emisji CO2 do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego, Ograniczenie emisji SO2 i NOx oraz pyłów (w tym PM10 i PM2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych, Ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych, Minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce, Zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.</p>		
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r. (BEIŚ)		
<p>Podstawowym zadaniem Strategii BEIŚ jest zintegrowanie polityki środowiskowej z polityką energetyczną tam, gdzie aspekty te przenikają się w dostrzegalny sposób, jak również wytyczenie kierunków, w jakich powinna rozwijać się branża energetyczna oraz wskazanie priorytetów w ochronie środowiska.</p> <p>W Strategii BEIŚ wyznaczono trzy cele główne i cele szczegółowe: CEL 1. ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA 1.1. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalni, 1.2. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, 1.3. Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna, 1.4. Uporządkowanie zarządzania przestrzenią. CEL 2. ZAPEWNIENIE GOSPODARCE KRAJOWEJ BEZPIECZNEGO I KONKURENCYJNEGO ZAOPATRZENIA W ENERGIĘ 2.1. Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii, 2.2. Poprawa efektywności energetycznej, 2.3. Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw importowanych surowców energetycznych, 2.4. Modernizacja sektora elektroenergetyki zawodowej, w tym przygotowania do wprowadzenia energetyki jądrowej, 2.5. Rozwój konkurencji na rynkach paliw i energii oraz umacnianie pozycji odbiorcy,</p>	+	<p>OBSZAR STRATEGICZNY 1. BEZPIECZEŃSTWO a. BEZPIECZEŃSTWO ŚRODOWISKOWE, KLIMATYCZNE I ENERGETYCZNE Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy. Działania zmierzające do poprawy oraz ochrony jakości powietrza (odniesienie do Celu 3.3.)</p> <p>Wzmacnianie różnorodności biologicznej i ochrona zasobów przyrodniczo – krajobrazowych (odniesienie do Celu 1.1.)</p> <p>Zróżnicowane formy ochrony środowiska (zwiększanie świadomości ekologicznej oraz działania w zakresie: ochrona powietrza, gospodarka wodno-ściekowa, ochrona gleb, gospodarka odpadami, utrzymanie zieleni, powiększanie powierzchni czynnych biologicznie, rozwój odnawialnych źródeł energii). Ochrona wód i zasobów wodnych (odniesienie do Celu 1 i Celu 3)</p>

Cele wskazane w dokumentach strategicznych	Stopień spójności	Cele przyjęte w SRSZ 2021-2026 wpisujące się w cele dokumentów strategicznych
2.6. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii, 2.7. Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich, 2.8. Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne. CEL 3. POPRAWA STANU ŚRODOWISKA 3.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki, 3.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne, 3.3. Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki, 3.4. Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych, 3.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy.		

Źródło: Opracowanie własne

- + powiązanie bezpośrednie
- +/- powiązanie pośrednie lub częściowe
- brak powiązania

9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu SRSR 2021-2026

W granicach gminy Kobylnica, występują tereny zagrożone powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%: w części wschodniej – wzdłuż biegu Słupi, na całym odcinku biegu rzeki w granicach gminy; w części południowo-zachodniej wzdłuż biegu Wieprzy, na całym odcinku biegu rzeki w granicach gminy.

W związku z zagrożeniem powodziowym wzdłuż Słupi oraz Wieprzy należy zapewnić warunki bezpieczeństwa dla ludzi i ich mienia na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Niezbędne jest ograniczenie nowego zainwestowania i zabudowy, zgodnie z przepisami szczególnymi. W przypadku lokalizacji obiektów i urządzeń w rejonie terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, w szczególności obiektów i urządzeń turystycznych, wymagane jest, uściślenie i uwzględnianie rzędnej zalewu odpowiednio na etapie projektowania, budowy, użytkowania i utrzymania obiektów i urządzeń. W przypadku stwierdzenia obszarów narażonych na osuwanie się mas ziemnych, jej granice oraz odpowiednie zasady zagospodarowania należy ustalić w planach miejscowych.

Obszar zachodni gminy wchodzi w skład, wyróżnionego w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, obszaru problemowego – regresu społecznego i gospodarczego, gdzie do głównych problemów należą: stagnacja gospodarcza i strukturalne bezrobocie, zagrożenia rozwoju demograficznego oraz zagrożenie i degradacja walorów środowiska przyrodniczego przez antropopresję na obszarach użytkowanych i zagospodarowanych rekreacyjnie.

Na obszarze gminy występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji zabudowy i zagospodarowania. Są one najczęściej związane z dawnymi ośrodkami produkcji rolnej i obsługi rolnictwa, występującymi w obrębie zwartej zabudowy wsi, w granicach wyznaczonych obszarów urbanizacji. W części tych ośrodków nastąpiła degradacja zagospodarowania i dewastacja zabudowy.

Wymagana jest poprawa stanu technicznego dróg, niektórych odcinków sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, jak wskazano w kierunkach rozwoju tych systemów.

W celu podniesienia standardów i poprawienia estetyki gminy przewiduje się:

- wymianę, likwidację wyeksploatowanych elementów infrastruktury, jak np. napowietrzne linie elektroenergetyczne (w miarę możliwości rozważyć należy zamianę na linie kablowe), telekomunikacyjne, przewody wodociągowe (w tym azbestowo-cementowe);
- likwidację zbiorników bezodpływowych na nieczystości – w ramach porządkowania gospodarki ściekowej;
- poprawę stanu nawierzchni dróg wraz z budową chodników i ścieżek rowerowych, w pierwszej kolejności w obszarach zabudowanych;
- remonty, modernizację budynków, mieszkań i pomieszczeń komunalnych, w miarę potrzeb i posiadanych środków;
- uporządkowanie publicznych terenów, w tym z urządzeniem, realizacją placów zabaw, boisk, skwerów, parków;

- wymagane jest uporządkowanie i rekultywacja terenów dawnych wysypisk oraz terenów poeksploatacyjnych¹⁷.

W analizie SWOT poczynionej w projekcie SRSG2021-2026 także wskazano jako słabe strony (wewnętrzne czynniki utrudniające rozwój): braki w inwestycjach drogowych i infrastrukturalnych (ścieżki rowerowe, odwadnianie, oświetlenie) oraz brak zagospodarowanej przestrzeni publicznej.

10. Analiza i ocena przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 umożliwia realizację szerokiego wachlarza przedsięwzięć zarówno inwestycji infrastrukturalnych jak i projektów społecznych, mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Wśród zadań, które będą realizowane dla wypełnienia celów Strategii znajdują się między innymi:

- budowa i modernizacja dróg i ścieżek rowerowych;
- budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej;
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej;
- aranżacje przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych;
- budowa infrastruktury przeciwpowodziowej (zbiorniki retencyjne, kolektory burzowe);
- uzbrajanie terenów inwestycyjnych;
- budowa obiektów sportowych w tym sal gimnastycznych, placów zabaw, boisk;
- budowa infrastruktury turystycznej;
- budowa infrastruktury edukacyjnej, medycznej.

Jak słusznie zauważają autorzy Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Województwa Pomorskiego 2020 (Szkudlarek i inni) „należy podkreślić, że negatywne oddziaływania nie będą bezpośrednio wynikiem realizacji Strategii, w tym jej poszczególnych kierunków działań lecz będą wynikiem typowych oddziaływań wynikających z realizacji inwestycji. Strategia nie zakłada przy tym żadnych zamierzeń, które nie mogłyby być realizowane bez jej wdrażania. Przyjęcie Strategii zakłada bowiem, jedynie wsparcie pewnych sektorów, które docelowo ma wpłynąć na dynamiczny i inteligentny rozwój gminy. Przyjęcie Strategii nie zmieni ani rodzajów ani skali potencjalnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Rolą Prognozy do projektu Strategii jest w tym wypadku zasygnalizowanie, jakie oddziaływania mogą potencjalnie wystąpić i wskazanie do dokonywania w miarę możliwości na kolejnych etapach procedury oceny wyboru rozwiązań najbardziej optymalnych, w tym niekolidujących z obszarami „naturowymi”¹⁸.

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do typów przedsięwzięć zaplanowanych w Strategii przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Biorąc jednak pod uwagę że część

¹⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobylnica

¹⁸ Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach Strategii wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych, lokalnych warunków środowiskowych, przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie wskazanie typów oddziaływań, które mogą pojawić się w związku z realizacją przedsięwzięć.

Oddziaływania klasyfikuje się wstępnie ze względu na ich charakter, typ, czas trwania, częstotliwość i stopień odwracalności.

Oddziaływania te mogą mieć charakter:

- *negatywny* – oddziaływanie uważane za powodujące niekorzystną zmianę w stosunku do sytuacji wyjściowej lub wprowadzające nowy niepożądany czynnik;
- *pozytywny* – oddziaływanie uważane za powodujące poprawę w stosunku do sytuacji wyjściowej lub wprowadzające nowy pożądaný czynnik.

Typ określa, czy oddziaływanie jest bezpośrednie, pośrednie, wtórne, czy skumulowane:

- *bezpośrednie* – mogą one powstawać bezpośrednio w związku z realizacją oraz funkcjonowaniem inwestycji,
- *pośrednie lub wtórne* – mogą one występować jako wpływ innego bezpośredniego oddziaływania (wpływ drugiego, trzeciego stopnia w zależności od tego jaka jest przyczyna powstania),
- *skumulowane* – mogą one przejawiać się jako suma skutków realizacji różnych rodzajów inwestycji rozpatrywanych łącznie, także sumarycznie z oddziaływaniem istniejących już wcześniej przedsięwzięć.

Oddziaływania mogą mieć różny czas trwania:

- *krótkoterminowe lub chwilowe* – najczęściej oddziaływania te powstają w związku z bezpośrednim momentem realizacji przedsięwzięcia, niekiedy także w krótkim okresie jego późniejszego funkcjonowania,
- *średnioterminowe* – wiążą się one zarówno z okresem realizacji inwestycji, jej rozruchem, jak również z chwilą jej całkowitego wdrożenia,
- *długoterminowe lub stałe* – których konsekwencje są widoczne lub odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio, trwale i nieprzerwanie, bezustannie po wystąpieniu oddziaływania.

Stopień odwracalności odnosi się do możliwości przywrócenia zasobów/przedmiotów oddziaływania do stanu sprzed wystąpienia oddziaływania:

- *odwracalne* – oddziaływania, które przestają być odczuwalne natychmiast lub po zadowalającym czasie po zakończeniu działań,
- *nieodwracalne* – oddziaływania, które są odczuwalne po zakończeniu działań i utrzymują się przez dłuższy czas. Oddziaływań takich nie można odwrócić przez wdrożenie środków zapobiegawczych.

Gros inwestycji na etapie realizacji będzie charakteryzowało się negatywnym oddziaływaniem bezpośrednim, krótkoterminowym, chwilowym, w pełni odwracalnym po zakończeniu prac.

Jednakże większość podejmowanych przedsięwzięć i realizowanych inwestycji w efekcie końcowym będzie miała charakter oddziaływań pozytywnych, nieodwracalnych, średnio- i długoterminowych oraz stałych na zdrowie ludzi i stan środowiska (choć poprzedzonych oddziaływaniem negatywnym związanym z etapem realizacji).

Stopień i zakres oddziaływania przedsięwzięć zależy przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, przekształconych antropogenicznie czy obszarach cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie negatywny zakres oddziaływania może być największy. Większość podejmowanych przedsięwzięć będzie miała także charakter oddziaływań pozytywnych średnio- i długoterminowych oraz stałych (choć poprzedzonych niewielkim oddziaływaniem negatywnym związanym z etapem realizacji, w pełni odwracalnym po zakończeniu inwestycji).

10.1 Ocena opisowa oddziaływań

10.1.1 Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000

Na obszarze gminy Kobylnica występują obszary Natura 2000: Obszar Natura 2000 PLH220038 „Dolina Wieprzy i Studnicy”, Obszar Natura 2000 PLH 220052 „Dolina Rzeki Słupi”, Obszar Natura 2000 PLB220002 „Dolina Słupi”.

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży negatywny wpływ na obszar to:

- spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych;
- zmniejszenie migracji / bariery dla migracji;
- zmiana sposobu uprawy;
- gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji;
- intensywna hodowla ryb, intensyfikacja;
- wycinka lasu, usunięcie wszystkich drzew;
- hodowla zwierząt (bez wypasu);
- ewolucja biocenotyczna, sukcesja w tym powiększenie powierzchni roślinności karłowatej.

Realizacja celów Strategii nie naruszy integralności obszarów Natura 2000 z uwagi na fakt, że działania podejmowane będą z uwzględnieniem restrykcyjnych procedur lokalizacyjnych i administracyjnych, zwłaszcza starannie prowadzonych ocen oddziaływania na środowisko oraz poprzez stosowanie technologii BAT. Podejmowane w ramach realizacji Strategii działania pośrednio przyniosą jednak pozytywny efekt ekologiczny na stan środowiska oraz cenne siedliska przyrodnicze, zwłaszcza w kontekście działań podejmowanych w związku z ochroną powietrza atmosferycznego, ochroną wód i zapewnieniem właściwego planowania przestrzennego obwarowanego odpowiednimi zakazami i nakazami.

Realizacja niektórych z planowanych działań inwestycyjnych wyeliminuje lub znacząco ograniczy główne zagrożenia dla tych obszarów np. uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie gminy, zapewnienie właściwego planowania przestrzennego (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) ograniczającego ekspansywną zabudowę związaną z niekontrolowanym rozwojem turystyki.

Realizacja Strategii niesie za sobą także pewne zagrożenia dla obszarów Natura 2000, na które należy zwrócić szczególną uwagę [w oparciu o Prognozę oddziaływania na środowisko projektu SRWP 2020, Szuklarek i inni]:

1. W Obszarze Strategicznym 3. *Ekonomia. Praca. Infrastruktura i nowe technologie*, kierunek inwencji *Utrzymanie warunków dla napływu inwestycji zewnętrznych; działania zachęcające i promujące Gminę wśród inwestorów*: Działania możliwe do podejmowania w ramach tego celu (np. opracowywanie oferty terenów inwestycyjnych) mogą wiązać się z występowaniem konfliktów o przestrzeń z obszarami o cennej różnorodności biologicznej oraz obszarami cennymi krajobrazowo i kulturowo. Oddziaływania te wystąpią w przypadkach niewłaściwych lokalizacji obszarów inwestycyjnych, nieuwzględniających w należyty sposób warunków środowiskowych.
2. Zaplanowany w Obszarze Strategicznym 3. *Ekonomia. Praca. Infrastruktura i nowe technologie*, kierunek interwencji: *Kontynuacja inwestycji infrastrukturalnych* będzie skoncentrowany na rozwoju infrastruktury liniowej, która może powodować konflikty o przestrzeń z obszarami o cennej różnorodności biologicznej. Dlatego, istotnym na etapie planowania i realizacji inwestycji jest rozważanie rozwiązań alternatywnych, umożliwiających wybór najmniej uciążliwego dla środowiska wariantu uwzględniającego minimalizację niekorzystnych dla środowiska działań oraz możliwe niwelowanie skutków poprzez uwzględnienie w projektach rozwiązań sprzyjających ochronie różnorodności biologicznej oraz spójności siedlisk przede wszystkim poprzez projektowanie bezkolizyjnych przejść dla zwierząt (jednym z zagrożeń wskazanych w SFD dla obszarów Natura 200 występujących na terenie gminy Kobylnica jest zmniejszenie migracji / bariery dla migracji),
3. W obszarze strategicznym 1. *Bezpieczeństwo* w Celu strategicznym: *Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój*. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy zdefiniowano działanie: *Bezpieczeństwo środowiskowe, klimatyczne i energetyczne* kierunek interwencji: *Działania zmierzające do poprawy oraz ochrony jakości powietrza* zakłada realizację inwestycji wykorzystujących odnawialne źródła energii. Niestety są to przedsięwzięcia niepozbawione zagrożeń środowiskowych. Realizacja tych działań może negatywnie oddziaływać kształtowaniem stosunków wodnych (zmiana wskutek spiętrzania wód dla celów energetyki wodnej), czy też ograniczaniem różnorodności biologicznej (przerwanie korytarzy ekologicznych, oddziaływania na awifaunę i ichtiofaunę).

Wszystkie wymienione zagrożenia należy traktować jedynie jako potencjalne, gdyż ich faktyczne wystąpienie będzie ściśle uzależnione od wyboru lokalizacji pod planowane inwestycje oraz zastosowanych rozwiązań minimalizujących wskazanych w odrębnym rozdziale niniejszej Prognozy.

Podsumowując oceniana Strategia nie wyznacza ram dla działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- nie pogorszy stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- nie zachwieje integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

10.1.2. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Realizacja przewidzianych w Strategii zamierzeń inwestycyjnych, będzie charakteryzowała się nieznacznym wpływem na bioróżnorodność. Obszary objęte działaniami inwestycyjnymi to głównie obszary już antropogenicznie przekształcone, na których liczba dziko żyjących gatunków jest ograniczona i są to praktycznie wyłącznie gatunki synantropijne. Inwestycje takie jak rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, budowa i modernizacja dróg czy uzbrojenie terenów inwestycyjnych w sieci mogą przyczynić się do zakłócenia bytowania zwierząt (w tym gatunków chronionych) w ich naturalnych siedliskach, ich migracji, przez co może zmniejszyć się ich różnorodność na danym obszarze. Prace modernizacyjne mogą zakłócić bytowanie ptaków, które zakładają gniazda w obrębie budynków (np. jaskółki), jak i nietoperzy, które bardzo często wykorzystują nieużytkowane części obiektów budowlanych jako miejsce odpoczynku. Realizacja w takich obiektach prac modernizacyjnych powodować może niszczenie lęgów lub też prowadzić do porzucenia lęgów rodziców. Przeprowadzone prace modernizacyjne mogą uniemożliwić dalsze wykorzystywanie obiektów przez występujące tam wcześniej gatunki. Nieodpowiednio prowadzone prace modernizacyjne mogą nie tylko powodować niszczenie gatunków zwierząt, ich lęgów lub miejsc gniazdowania, ale również mogą uniemożliwiać im późniejsze wykorzystywanie tych obiektów, jako miejsc gniazdowania lub też miejsc odpoczynku. Przy zastosowaniu środków, o których mowa w odrębnym rozdziale niniejszej Prognozy oddziaływanie to będzie miało charakter nieznaczący.

Należy zaznaczyć że większość działań będzie mieć charakter krótkoterminowy i w dużym procencie odwracalny, bo związane będzie tylko z okresem realizacji inwestycji (emisja niezorganizowana i hałas pochodzący z pracy maszyn budowlanych, z transportu materiałów budowlanych, okresowe zmętnienie wód itp.).

Realizacja infrastruktury transportu drogowego, głównie budowa nowych dróg i dróg dojazdowych może zagrażać trwałości układów przyrodniczych i korytarzy ekologicznych a zatem ciągłości funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Pozostałe planowane działania inwestycyjne nie przyczynią się w zauważalny sposób do pogorszenia warunków bytowania i różnorodności fauny na terenie gminy Kobylnica.

Podczas realizacji projektów wskazanych w Strategii może wystąpić konieczność usunięcia bądź przesadzenia niektórych drzew i krzewów, a także dokonania nowych nasadzeń. O ile jest to możliwe rośliny należy przesadzać, a nie wycinać, chyba, że ich wartość jest wyjątkowo niska. Należy też zwrócić uwagę na odpowiednie zabezpieczenie drzew w bezpośrednim sąsiedztwie przeprowadzanych prac budowlanych i dróg transportu materiałów. Uszkodzenie korzeni może także nastąpić przy pracach prowadzonych w obrębie instalacji podziemnych. Najbardziej niebezpieczne dla roślin jest wykonywanie prac ziemnych latem, z uwagi na przesuszenie oraz zimą ze względu na przemarznięcie. Najbezpieczniej, gdy rośliny są w okresie spoczynku. Ponieważ ciężki sprzęt budowlany może zniszczyć korzenie drzew, wszelkie roboty ziemne w obrębie systemu korzeniowego powinny być wykonywane ręcznie.

W przypadku prac mających na celu wycinanie drzew lub reorganizację zieleni, na terenach chronionych, należy stosować się do wszystkich przepisów o ochronie obszarów cennych przyrodniczo oraz objętych ochroną prawną, a także uzyskać opinie i pozwolenia wszelkich organów i instytucji w których kompetencji leżą takie decyzje. Planując roboty dotyczące aranżacji zieleni warto uwzględnić specyficzne zagrożenia w otoczeniu na etapie realizacji jak np. zniszczenie trawników i poszyć roślinnych.

W przypadku, gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio

wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztucznie zasilić osłabione populacje i/lub utworzyć alternatywne połączenia (korytarze) przyrodnicze. Mając na uwadze wystąpienie możliwie dużego zasięgu oraz nieodwracalnego charakteru przekształceń środowiska zaleca się dokładne rozważanie lokalizacji inwestycji a także zastosowanie przyjaznych dla środowiska oraz wysokiej klasy rozwiązań technicznych i technologii BAT.

Realizacja projektów wiatrowych może powodować pewne negatywne skutki względem ornitofauny (ptaków) oraz chiropterofauny (nietoperzy).

Podstawowe rodzaje negatywnych oddziaływań farm wiatrowych na awifaunę obejmują:

- możliwość śmiertelnych zderzeń z elementami wiatraków,
- bezpośrednią utratę siedlisk oraz ich fragmentację i przekształcenia,
- zmian wzorców wykorzystania terenu,
- tworzenie efektu bariery.

Ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na awifaunę jest wyższe w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach intensywnie wykorzystywanych przez ptaki, dlatego należy precyzyjnie dobierać lokalizację farm wiatrowych przy ścisłej współpracy z ornitologami.

Negatywne oddziaływanie elektrowni wiatrowych na chiropterofaunę może polegać na:

- śmiertelności na skutek kolizji z elektrownią lub urazu ciśnieniowego,
- utraty lub zmiany tras przelotu,
- utraty miejsc żerowania,
- zniszczeniu kryjówek.¹⁹

10.1.3. Oddziaływanie na ludzi

SRSG 2021-2026 jest dokumentem, którego realizacja ma podnieść standard życia mieszkańców gminy Kobylnica. W tym celu należy zrealizować wszystkie zapisy Strategii, by w ten sposób zapewnić właściwą ochronę i wykorzystanie zasobów środowiska. Ponadto realizacja zadań z zakresu infrastruktury medycznej mających na celu poprawę dostępności do usług medycznych o charakterze ogólnym i specjalistycznym oraz wdrażanie programów profilaktyki zdrowotnej będzie ostatecznie skutkowało pozytywnym, długotrwałym oddziaływaniem na zdrowie ludzi. Realizacja Strategii musi uwzględniać potrzebę konsultacji społecznych w projektach i tematach ważnych dla społeczności lokalnej oraz edukacji ekologicznej mieszkańców w zakresie ich praw i obowiązków względem otaczającego ich środowiska.

Etap realizacji niektórych zadań (inwestycji infrastrukturalnych) dla których ramy wyznacza Strategia typu: inwestycje drogowe, modernizacje dróg gruntowych, budowa sieci wodociągowych, czy kanalizacyjnych mogą powodować krótkotrwałe, jednak całkowicie odwracalne oddziaływanie na zdrowie mieszkańców. Charakteryzować się ono będzie emisją zanieczyszczeń do powietrza związanych ze zwiększonym ruchem kołowym pojazdów, pracami budowlano - remontowymi oraz pracami ziemnymi. Mieszkańcy na etapie realizacji

¹⁹Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych, Maciej Stryjecki, Krzysztof Mielniczuk, GDOŚ 2011

zadań będą narażeni na emisję pyłów i spalin podczas inwestycji związanych z budową oraz modernizacją infrastruktury wodno - kanalizacyjnej i drogowej. Oprócz problemu hałasu i zanieczyszczeń pojawia się również kwestia bezpieczeństwa. Prace związane z rozbudową sieci wod-kan czy inwestycje w infrastrukturę drogową mogą stanowić zagrożenie dla ruchu pieszego. W związku z podejmowanymi działaniami sugeruje się informowanie społeczeństwa o planowanych pracach z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym wraz ze wskazaniem terminu zakończenia realizacji inwestycji. Pozwoli to mieszkańcom przygotować się na ewentualne uciążliwości i zwiększy ich ostrożność. Ponadto prace najbardziej uciążliwe nie powinny odbywać się we wczesnych godzinach porannych oraz wieczornych, by nadmiernie nie ingerować w życie mieszkańców.

Strategia zawiera szereg ustaleń o charakterze jednoznacznie prospołecznym – wiążą się one przede wszystkim z: opieką socjalną, poprawą warunków zamieszkania (w tym stan i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, jakość infrastruktury technicznej, dostępność infrastruktury społecznej), poprawą sytuacji materialnej (rozwój nowych funkcji gminy, wdrażanie programów mających na celu poprawę poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych), poprawą warunków codziennego życia w gminie (optymalizacja sieci drogowej, rozwój technologii informatycznych).

Niektóre z planowanych przedsięwzięć, jakkolwiek w skali całej gminy mają jednoznacznie pozytywne oddziaływanie, to w skali lokalnej mogą powodować pogorszenie warunków życia oraz generować sytuacje konfliktowe i kryzysowe w relacjach mieszkańcy – władze lokalne / inwestorzy. Każdorazowo należy wybierać rozwiązania pozwalające na uniknięcie lub zminimalizowanie negatywnych oddziaływań społecznych, jak też należy uwzględnić konieczność kompensacji tych oddziaływań.

10.1.4. Oddziaływanie na jakość wód

Inwestycje na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budowa kanalizacji deszczowej czy budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody to inwestycje, które docelowo zdecydowanie spowodują zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz poprawią jakość wody pitnej dostarczanej mieszkańcom.

10.1.5. Oddziaływanie na jakość powietrza

Wykonanie zadań przewidzianych w Strategii związanych z pracami budowlanymi oraz ziemnymi czyli także z użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego, będzie się charakteryzowało lokalnym i krótkoterminowym oddziaływaniem na stan powietrza. Do zadań tych należą: inwestycje w infrastrukturę drogową, rozbudowa: sieci wodociągowej, kanalizacji deszczowej i sanitarnej oraz sieci gazowej. Użycie środków transportu ciężarowego podczas prac budowlanych ma wpływ na zanieczyszczenie powietrza. Możliwe jest generowanie dużych ilości pyłów, lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji gazowych na skutek ścierania opon i nawierzchni drogowej, także okładzin hamulcowych oraz spalin pojazdów starszej generacji. Dotyczy to w szczególności substancji emitowanych z silników spalinowych (transport i ciężkie maszyny), prac spawalniczych (gazy i pyły), prac malarskich (lotne związki organiczne) i innych. Dokładne określenie na tym etapie skali oddziaływania i zasięgu występowania określonych stężeń danej substancji w celu oceny jakości powietrza według obowiązujących standardów nie jest możliwe, ani celowe. Z punktu widzenia prawa stosunkowo krótkotrwałe oddziaływanie związane z pracami budowlanymi, nie podlega normowaniu.

Ostatecznie jednak nowe drogi, nowe nawierzchnie i nowe połączenia komunikacyjne w obrębie miasta poprawią płynność ruchu. W konsekwencji tych działań wielkość emisji liniowej zmaleje, co wpłynie pozytywnie na jakość powietrza w przyziemnej warstwie atmosfery, w strefie przebywania ludzi. Pozytywny wpływ będą miały także działania z zakresu rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o odnawialne źródła energii oraz zastępowanie niskosprawnych urządzeń grzewczych instalacjami nowymi, sprawnymi i / lub opartymi na proekologicznych paliwach. Uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie gminy przyczyni się do zmniejszenia emisji pochodzącej ze spalania odpadów.

10.1.6. Oddziaływanie na klimat

Zmiany klimatu są jednym z najbardziej istotnych problemów związanych ze stanem środowiska w Polsce. Oznaczają zmiany w klimacie spowodowane pośrednio lub bezpośrednio działalnością człowieka, która zmienia skład atmosfery ziemskiej i która jest odróżniana od naturalnej zmienności klimatu obserwowanej w porównywalnych okresach. Klimatowi pośrednio poświęcony jest Cel strategiczny: *Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy.*

W ramach tego celu bardzo pozytywnie na klimat wpłynie realizacja działania pn. *Działania zmierzające do poprawy oraz ochrony jakości powietrza* oraz działania pn. *Zróżnicowane formy ochrony środowiska (zwiększanie świadomości ekologicznej oraz działania w zakresie: ochrona powietrza, gospodarka wodno-ściekowa, ochrona gleb, gospodarka odpadami, utrzymanie zieleni, powiększanie powierzchni czynnych biologicznie, rozwój odnawialnych źródeł energii). Ochrona wód i zasobów wodnych*

Pierwsze w dużej mierze olega m.in. na wsparciu inwestycji związanych z wymianą przestarzałych źródeł ciepła na proekologiczne, wzrostem produkcji energii ze źródeł odnawialnych, rozwoju inwestycji w zakresie systemów ciepłowniczych, inwestycjach w zakresie modernizacji kotłowni lokalnych, rozwoju transportu niskoemisyjnego i zero emisyjnego itp. W swoich zamierzeniach ma doprowadzić do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, które są głównym czynnikiem antropogenicznej części efektu cieplarnianego. Ich emisja prowadzi do intensyfikacji naturalnego efektu cieplarnianego, co w rezultacie doprowadzi do wzrostu średniej temperatury powierzchni Ziemi i atmosfery²⁰.

Działanie *Zróżnicowane formy ochrony środowiska (zwiększanie świadomości ekologicznej oraz działania w zakresie: ochrona powietrza, gospodarka wodno-ściekowa, ochrona gleb, gospodarka odpadami, utrzymanie zieleni, powiększanie powierzchni czynnych biologicznie, rozwój odnawialnych źródeł energii). Ochrona wód i zasobów wodnych* to działanie które stwarza ramy m.in. do podejmowania inwestycji z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury sprzyjającej łagodzeniu zmian klimatu.

Podsumowując należy stwierdzić, że w przedmiotowej analizie nie zidentyfikowano trwałych, negatywnych oddziaływań ustaleń SRSR 2021-2026 na klimat. Co więcej, w dokumencie zidentyfikowano działania, które pośrednio pozytywnie wpłyną na analizowany komponent środowiska.

10.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Zadania inwestycyjne wynikające z celów określonych w Strategii typu: budowa sieci wod - kan, kanalizacji deszczowej, sieci gazowej, budowa dróg, przebudowa skrzyżowań, modernizacje ulic będą negatywnie oddziaływać na powierzchnię ziemi w fazie realizacji. W trakcie prac ziemnych będą występować krótkotrwałe ale w pełni odwracalne oddziaływania polegające na okresowych zmianach ukształtowania terenu, naruszaniu

²⁰W oparciu o Prognozę oddziaływania na środowisko projektu PEP 2030

warstw ziemnych. Przekształcenie powierzchni ziemi następować będzie wyłącznie w zakresie związanym z realizacją przedmiotowych inwestycji.

10.1.8 Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja założeń ocenianego dokumentu nie będzie negatywnie wpływała na krajobraz. Inwestycje prowadzone w ramach wdrażania Strategii realizowane będą głównie na terenach już częściowo zurbanizowanych i dotyczyć będą głównie infrastruktury technicznej, nie ingerującej w krajobraz. Obiekty budowlane będą dostosowywane do warunków zabudowy, zgodnie z zasadami planowania przestrzennego i nie będą stanowić dominantów w krajobrazie. Rozwój energetyki odnawialnej opartej o energię wiatru może powodować zakłócenia w krajobrazie i być elementem potencjalnych konfliktów. Właściwy wybór miejsc farm wiatrowych, unikanie lokalizowania elektrowni wiatrowych w bliskiej odległości od budynków mieszkalnych oraz rzetelny proces konsultacji społecznych może ograniczyć negatywne oddziaływanie tego typu inwestycji. Negatywny wpływ farmy wiatrowej na otaczający ją krajobraz maleje wraz ze wzrostem odległości od inwestycji²¹

10.1.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W ujęciu bezpośrednim realizacja postanowień SRSG 2021-2026 nie będzie miała wpływu na zasoby naturalne. Pewne niewielkie oddziaływania na zasoby naturalne (gleba, woda) związane mogą być jednak z koniecznością przeprowadzenia prac ziemnych dla posadowienia infrastruktury technicznej. Będą to jednak oddziaływania krótkotrwałe i w pełni odwracalne.

10.1.10. Oddziaływanie na zabytki

Na terenie gminy Kobylnica znajdują się obszary posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu. Obecnie na terenie miasta do obiektów nieruchomych objętych ochroną prawną na podstawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomych województwa pomorskiego (stan na 15.07.2020) należą: kościół filialny p.w. Św.Józefa wraz z otoczeniem w Kuleszewie, kościół filialny p.w.Wniebowzięcia NMP wraz z otoczeniem w Sierakowie Słupskim, dwór z oficyną w Sierakowie Słupskim, kościół filialny p.w.Matki Boskiej Wspomożenia Wiernym wraz z otoczeniem w Zębowie, kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa wraz z działką w Kobylnicy, kościół parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP wraz z działką w Kwakowie, kościół parafialny p.w. Św.Stanisława Kostki w Słonowicach, zespół pałacowo-parkowy w Ścięgnicy, Kończewie i Zajączkowie.

Zanieczyszczenia powietrza wspomagane niekorzystnymi warunkami klimatycznymi, odgrywają decydującą rolę w procesie przyspieszenia niszczenia kamiennych zabytków. Zatem wszelkie inwestycje, dla których ramy wytycza analizowana Strategia, a mające na celu ograniczanie emisji komunalnej (tzw. "niskiej emisji" z palenisk domowych) oraz ograniczanie emisji liniowej (powodowanej ruchem samochodowym) będą pozytywnie oddziaływać na zabytki gminy.

Podobnie w sytuacji, gdy w obiektach zabytkowych wykorzystywany był azbest lub wyroby zawierające azbest, jako pozostałości po prowadzonych pracach remontowych w okresie ostatnich kilkudziesięciu lat. Usuwanie tego typu wyrobów będzie zatem działaniem zdecydowanie pozytywnym, ponieważ dzięki temu możliwe będzie

²¹Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych, Maciej Stryjecki, Krzysztof Mielniczuk, GDOŚ 2011

zastosowanie pierwotnie używanych materiałów (lub ich zamienników), dzięki czemu obiekty te odzyskają swój pierwotny charakter.

Pozostałe działania podejmowane w celu realizacji Strategii nie będą bezpośrednio wpływać na obiekty zabytkowe gminy.

10.1.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Strategia nie zawiera ustaleń, które prowadziłyby do dających się przewidzieć istotnych strat w zakresie wartości i jakości dóbr materialnych mieszkańców gminy, zawiera natomiast szereg ustaleń prowadzących do podniesienia wartości i jakości dóbr materialnych, zarówno w sferze publicznej, jak i prywatnej (dotyczy to zarówno grupy inwestorów, jak i osób fizycznych). Realizacja zapisów Strategii będzie się wiązała z tworzeniem korzystnych warunków dla dokonywania inwestycji na terenie gminy – dotyczy to inwestycji w sektorze budownictwa mieszkaniowego, ale także szeregu niewielkich (w skali gminy) inwestycji w zakresie handlu i usług. Strategia pozwoli na poprawę jakości i wartości przestrzeni publicznych (estetyzacja, modernizacja, remonty, realizacja nowych elementów małej architektury, realizacja nowych lub poprawa stanu istniejących terenów zieleni). Realizacja kierunku interwencji w Obszarze Strategicznym 3. *Utrzymanie warunków dla napływu inwestycji zewnętrznych; działania zachęcające i promujące Gminę wśród inwestorów* związanego z udostępnieniem inwestorom w pełni uzbrojonych terenów przyczyni się w znaczącym stopniu do wzrostu wartości dóbr materialnych znajdujących się we władaniu zarówno sektora prywatnego (w tym także osób fizycznych), jak i publicznego. Zwiększenie tej wartości nastąpi przede wszystkim poprzez rozwój nowego zainwestowania w miejscach dotąd niezagospodarowanych oraz poprawę standardu, modernizację, wzbogacenia, przebudowy, zmiany funkcji.

Zwiększenie wartości nastąpi także w sytuacji realizacji programów rewitalizacyjnych na obszarach zdegradowanych.

Ostatecznie realizacja ustaleń Strategii będzie się wiązała z polepszeniem sytuacji materialnej mieszkańców, co będzie sprzyjać poprawie standardu życia.

10.2. Oddziaływanie ustaleń projektu SRSR 2021-2026

10.2.1. Oddziaływanie z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Kumulację na potrzebę niniejszej prognozy rozumie się jako wystąpienie tego samego rodzaju oddziaływań na te same komponenty środowiska z założeniem, że określone dla poszczególnych zadań oddziaływanie wystąpią w tym samym czasie. Kumulację ze względu na ogólny charakter zadań oraz ocenianych dokumentów najczęściej określa się w ramach realizacji celów lub kierunków interwencji a nie poszczególnych zadań.

Legenda do macierzy:

Sposoby oznaczenia oddziaływania w macierzy (kolory, skróty literowe)	
potencjalnie pozytywne oddziaływanie	+
potencjalnie negatywne oddziaływanie	-

Sposoby oznaczenia oddziaływania w macierzy (kolory, skróty literowe)	
realizacja zadania może spowodować zarówno negatywne (na etapie realizacji) jak i pozytywne (na etapie eksploatacji) oddziaływania	-/+
Brak zauważalnego oddziaływania w zakresie analizowanego przedsięwzięcia	0
Bezpośrednie	B
Pośrednie	P

Tabela 10. Analiza oddziaływania kierunków interwencji określonych w projekcie SRSG 2021-2026 na poszczególne komponenty środowiska

Kierunki interwencji w SRSG 2021-2026	Oddziaływanie na komponenty środowiska												
	Obszary chronione, Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat akustyczny	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
OBSZAR STRATEGICZNY 1: BEZPIECZEŃSTWO													
<i>Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy</i>													
BEZPIECZEŃSTWO ŚRODOWISKOWE, KLIMATYCZNE I ENERGETYCZNE													
Działania zmierzające do poprawy oraz ochrony jakości powietrza	+/- P	+/- P	+ B	+ B	+ B	+ P	+ B	+/- P	0	0	0	+ B	+ P
Wzmacnianie różnorodności biologicznej i ochrona zasobów przyrodniczo – krajobrazowych	+ B	+ B	+ P	+ B	+ B	+ P	+ P	+ P	+	0	0	0	0
Zróżnicowane formy ochrony środowiska (zwiększanie świadomości ekologicznej oraz działania w zakresie: ochrona powietrza, gospodarka wodno-ściekowa, ochrona gleb, gospodarka odpadami, utrzymanie zieleni, powiększanie powierzchni czynnych biologicznie, rozwój odnawialnych źródeł energii). Ochrona wód i zasobów wodnych	+/- P	+/- P	+ P	+ P	+ P	+ P	+ P	+ P	+	0	+	0	0

Kierunki interwencji w SRSG 2021-2026	Oddziaływanie na komponenty środowiska												
	Obszary chronione, Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat akustyczny	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
OBSZAR STRATEGICZNY 1: BEZPIECZEŃSTWO													
<i>Cel strategiczny: Bezpieczny oraz zrównoważony rozwój. Bezpieczeństwo jako działanie zabezpieczające i wspierające rozwój społeczny oraz ekonomiczny gminy</i>													
BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE, SPOŁECZNE I EKONOMICZNE. DOSTĘPNOŚĆ PRZESTRZENI PUBLICZNE													
Polityka wspierająca kształtowanie postaw prozdrowotnych	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			B										
Profilaktyka chorób cywilizacyjnych i teleopieka	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			B										
Wsparcie psychologiczne: dorośli, dzieci i młodzież	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			B										
Realizacja polityki bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej – bezpieczna przestrzeń	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+
			B						P				P
Rewitalizacja przestrzeni publicznej	0	0	+	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0
			P					P	B				
OBSZAR STRATEGICZNY 2. EDUKACJA i CZŁOWIEK													
<i>Cel strategiczny: Edukacja jako narzędzie wspierające rozwój indywidualny i grupowy. Podnoszenie kompetencji dorosłych. Szkoła jako lokalne centrum integracji. Człowiek i jego problemy w centrum uwagi. Lokalność jako instrument integracji społecznej</i>													
EDUKACJA, KULTURA i SPORT													

Kierunki interwencji w SRSG 2021-2026	Oddziaływanie na komponenty środowiska												
	Obszary chronione, Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat akustyczny	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Stałe podnoszenie jakości kształcenia	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inwestycje w infrastrukturę szkolną	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wypożyczenie szkół i przedszkoli w pomoce dydaktyczne i naukowe; pomoce multimedialne, elektroniczne i informatyczne	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Edukacja dla bezpieczeństwa na drogach	0	0	+	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0
Podnoszenie kompetencji nauczycieli, dyrektorów szkół i kadry zarządzającej edukacją	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programy edukacyjne dla dorosłych, podnoszenie kluczowych kompetencji dorosłych mieszkańców gminy	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Współpraca z rodzicami; zachęcanie i zwiększanie zaangażowania we współpracę.	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programy profilaktyczne dla rodziców dotyczące zagadnień i zjawisk społecznie szkodliwych, zagadnienia z obszaru psychologii i pedagogiki	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Konsultacje i pomoc psychologiczna, logopeda, doradztwo zawodowe, wsparcie psychologiczne - pedagogiczne	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kierunki interwencji w SRSG 2021-2026	Oddziaływanie na komponenty środowiska												
	Obszary chronione, Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat akustyczny	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Kultura – utrzymanie oferty oraz poziomu usług/rozszerzenie usług i działań zdalnych / on line	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sport – utrzymanie oferty oraz poziomu usług/rozszerzenie usług i działań zdalnych/on line	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBSZAR STRATEGICZNY 2. EDUKACJA i CZŁOWIEK													
Cel strategiczny: Edukacja jako narzędzie wspierające rozwój indywidualny i grupowy. Podnoszenie kompetencji dorosłych. Szkoła jako lokalne centrum integracji. Człowiek i jego problemy w centrum uwagi. Lokalność jako instrument integracji społecznej													
POLITYKA SPOŁECZNA													
Opracowanie i realizacja polityki społecznej – powołanie zespołu: plan, narzędzia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wsparcie potrzebujących/ przeciwdziałanie wykluczeniu ekonomicznemu i społecznemu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pomoc psychologiczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opieka nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBSZAR STRATEGICZNY 2. EDUKACJA i CZŁOWIEK													
Cel strategiczny: Edukacja jako narzędzie wspierające rozwój indywidualny i grupowy. Podnoszenie kompetencji dorosłych. Szkoła jako lokalne centrum integracji. Człowiek i jego problemy w centrum uwagi. Lokalność jako instrument integracji społecznej													
TOŻSAMOŚĆ LOKALNA													
Polityka sprzyjająca tworzeniu poczucia tożsamości mieszkańców oraz lokalnej identyfikacji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kierunki interwencji w SRSG 2021-2026	Oddziaływanie na komponenty środowiska												
	Obszary chronione, Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat akustyczny	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wsparcie dla działań i inicjatyw poszczególnych sołectw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wsparcie działań organizacji lokalnych i pozarządowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBSZAR STRATEGICZNY 3. EKONOMIA. PRACA. INFRASTRUKTURA i NOWE TECHNOLOGIE													
Cel strategiczny: Stabilny budżet. Rozwój infrastrukturalny. Nowe technologie													
Optymalna polityka budżetowa gminy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontynuacja inwestycji infrastrukturalnych	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	0	+
	P	P	P	P	P	P	B	B	P	B	P		P
Rozwój gminy w zakresie e-usług	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utrzymanie warunków dla napływu inwestycji zewnętrznych; działania zachęcające i promujące Gminę wśród inwestorów	+/-	+/-	0	+/-	+/-	+/-	0	+/-	-	-	0	0	+
	P	B		B	B	B		B	B	B			P
Promocja i wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców oraz nowych form działalności gospodarczych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 jest dokumentem, który wyznacza ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dlatego przed ich realizacją należy uwzględnić rozwiązania zapobiegające, ograniczające oraz kompensujące negatywne oddziaływanie na środowisko.

Katalog działań zapobiegawczych powinien być oparty na dwóch istotnych zasadach na poziomie administracyjnym:

- zapewnieniu wysokiego poziomu przebiegu procedur oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć stanowiących praktyczny wymiar realizacji Strategii;
- rzetelnej ewaluacji Strategii, analizie wyników ewaluacji oraz podejmowaniu działań adekwatnych do otrzymanych wyników i rekomendacji.

Etap planowania każdego przedsięwzięcia, zarówno analiza lokalizacyjna jak i technologiczna, jest najważniejszy w całym cyklu inwestycyjnym. Na tym etapie można, bowiem przewidzieć i wyeliminować największą ilość oddziaływań, zagwarantować zastosowanie rozwiązań zmniejszających oddziaływanie, a także przewidzieć konieczne działania kompensacyjne. Będzie to miało wpływ zarówno na proces realizacji jak i na późniejszą eksploatację przedsięwzięcia.

Rozwiązaniami mającymi na celu ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, są standardowe rozwiązania towarzyszące przedsięwzięciom infrastrukturalnym, które zapobiegają ich negatywnym skutkom na środowisko, m.in.:

- zapewnienie przestrzegania norm środowiskowych – parametrów: emisji zanieczyszczeń do powietrza, emisji hałasu, wód opadowych i ścieków;
- zapewnienie nasadzeń drzew i roślinności, kompensujących wcześniejsze konieczne ich wycinki, itp.
- prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- przeprowadzenie rzetelnej analizy lokalizacyjnej, w tym uwzględniając zapisy planu zagospodarowania województwa i planów miejscowych oraz innych dokumentów zawierających szczegółowe uwarunkowania lokalizacji obiektów;

- prowadzenie monitoringu przedrealizacyjnego i inwentaryzacji przyrodniczej zwłaszcza w przypadku elektrowni wiatrowych oraz obiektów i linii przesyłowych i dystrybucyjnych sąsiadujących z terenami przyrodniczo cennymi i siedliskami gatunków chronionych;
- sprawdzenie, czy materiały lub prefabrykаты użyte do budowy posiadają odpowiedni dokument normalizacyjny lub certyfikacyjny, względnie aprobatę;
- sprawdzenie, czy używane do budowy maszyny i inne urządzenia techniczne spełniają ustalone wymagania ochrony środowiska dopuszczające je do produkcji lub obrotu, dopilnowania, by naprawiono wszystkie szkody powstałe w wyniku korzystania z terenu czasowo zajętego dla potrzeb budowy;
- dopilnowanie, aby uporządkowano teren budowy po zakończeniu robót;
- kontrola wykonywania robót budowlanych, dotycząca przestrzegania wymagań ochrony środowiska.

Poprzedzenie robót budowlanych szczegółowym planem i harmonogramem robót, uwzględniającym zabezpieczenia ekologiczne w znacznym stopniu może ograniczyć negatywny wpływ przedsięwzięcia.

Przy realizacji inwestycji termomodernizacyjnych należy pamiętać, że wszystkie gatunki ptaków, które często wykorzystują budynki jako miejsca swego gniazdowania, a także wszystkie występujące w Polsce nietoperze, objęte są ochroną na podstawie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt [Dz.U. z 2016 r., Nr 2183.]. Oznacza to, że na podstawie § 6, obowiązują w stosunku do nich następujące zakazy, które mogą mieć zastosowanie przy prowadzeniu prac remontowych w budynkach: niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania; 8) niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień; 9) umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień.

Realizacja działań uwzględnionych w analizowanym dokumencie nie może negatywnie wpłynąć na stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, należy przestrzegać wszelkich nakazów i zakazów określonych obowiązującymi przepisami dotyczącymi form ochrony przyrody wg ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [tekst jednolity t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 557 ze zmianami].

Zgodnie z artykułem 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w przypadku realizacji działań wynikających z ram jakie stwarza Strategia, które mogą oddziaływać na środowisko w sposób znaczący negatywny „*właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor właściwego urzędu morskiego, może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 lub obszary znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów w Natura 2000*”.

W przypadku jeśli negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków w priorytetowych, zezwolenie może zostać udzielone wyłącznie w celu: ochrony zdrowia i życia ludzi, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego wynikającym z koniecznych wymogów w nadrzędnego interesu publicznego, po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej.

Tabela 11. Proponowane działania zapobiegające negatywnym oddziaływaniom na środowisko

ELEMENT ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	RODZAJE DZIAŁAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH NEGATYWNYM ODDZIAŁYWANIOM
LUDZIE	<p>prawidłowe oznakowanie i zabezpieczenie placu budowy, gdzie prowadzone będą prace budowlane i modernizacyjne w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac oraz w celu zabezpieczenia przed wtargnięciem osób niepowołanych (okolicznych mieszkańców)</p> <p>stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP;</p> <p>lokalizowanie baz sprzętu w bezpiecznej odległości od siedlisk ludzkich,</p> <p>zapewnienie przestrzegania norm środowiskowych – parametrów: emisji zanieczyszczeń do powietrza, emisji hałasu,</p> <p>ograniczenie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu;</p> <p>stosowanie systemów zabezpieczających rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych, ograniczające jednocześnie uciążliwości przez niewywoływane;</p> <p>stosowanie roślinności izolacyjnej (obudowa biologiczna wzdłuż ciągów komunikacyjnych) oraz ekranów akustycznych;</p>
ZWIERZĘTA	<p>prowadzenie monitoringu przedrealizacyjnego i inwentaryzacji przyrodniczej zwłaszcza w przypadku elektrowni wiatrowych oraz obiektów i linii przesyłowych i dystrybucyjnych sąsiadujących z terenami przyrodniczo cennymi i siedliskami gatunków chronionych;</p> <p>dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych</p> <p>wykonanie inwentaryzacji budynków pod kątem występowania ptaków oraz nietoperzy;</p> <p>w przypadku braku możliwości prowadzenia prac w okresie poza lęgowym odpowiednio wcześniejsze zabezpieczenie budynków przed zakładaniem w nich lęgowisk;</p> <p>w trakcie prac modernizacyjnych zapewnienie nadzoru ze strony ornitologów i chiropterologów na wypadek odnalezienia miejsc gniazdowania ptaków oraz rozrodu nietoperzy; po przeprowadzeniu prac remontowych, w przypadku braku możliwości zachowania istniejących schronień, wyposażenie budynków w schronienia alternatywne (skrzynki dla ptaków i nietoperzy), równoważące ubytek takich miejsc; prowadzenie prac budowlanych i modernizacyjnych w możliwie najkrótszym czasie;</p>
ROŚLINY	<p>prowadzenie monitoringu przedrealizacyjnego i inwentaryzacji przyrodniczej zwłaszcza w przypadku elektrowni wiatrowych oraz obiektów i linii przesyłowych i dystrybucyjnych sąsiadujących z terenami przyrodniczo cennymi i siedliskami gatunków chronionych;</p> <p>prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych</p> <p>wkomponowywanie istniejącej roślinności w rewitalizowaną przestrzeń obszarów dysfunkcyjnych, wprowadzanie nowych obszarów zielni urządzonej, dostosowanej do warunków siedliskowych oraz współgrającej z otoczeniem;</p> <p>zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót budowlanych, z poszanowaniem wymagań ochrony środowiska;</p> <p>prowadzenie ręcznych wykopów w sąsiedztwie systemów korzeniowych w czasie wykonywania prac budowlanych;</p> <p>unikanie usuwania korzeni strukturalnych drzew w przypadku prowadzenia wykopów w sąsiedztwie bryły korzeniowej;</p> <p>zabezpieczenie ran na drzewach powstałych w wyniku prowadzonych prac budowlanych odpowiednimi środkami grzybobójczymi;</p> <p>zabezpieczenie pni drzew narażonych na ołarcia ze strony sprzętu budowlanego np. włókniny i obudowy drewniane;</p> <p>lokalizowanie zapleczy budów możliwie najdalej od stanowisk roślin o dużych walorach przyrodniczych;</p> <p>zapewnienie nasadzeń drzew i roślinności, kompensujących wcześniejsze konieczne ich wycinki, itp.</p>
WODA	<p>Realizacja działań, dla których ramy wyznacza Strategia, w zgodzie z zapisami planów ochrony obszarów Natura 2000 znajdujących się w polskich obszarach morskich;</p> <p>stosowanie sprawnego technicznie sprzętu;</p> <p>sprawdzenie, czy używane do budowy maszyny i inne urządzenia techniczne spełniają ustalone wymagania ochrony środowiska dopuszczające je do produkcji lub obrotu, dopilnowania, by naprawiono wszystkie szkody powstałe w wyniku korzystania z terenu czasowo zajętego dla potrzeb budowy;</p> <p>zabezpieczenie/uszczelnienie terenów zapleczy budów (magazynowanie substancji, materiałów oraz odpadów w sposób eliminujący kontakt z wodami opadowymi i gruntowymi); kontrolowanie szczelności zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych w celu niedopuszczenia do miejscowego skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi;</p>

ELEMENT ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	RODZAJE DZIAŁAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH NEGATYWNYM ODDZIAŁYWANIOM
	<p>stosowanie urządzeń podczyszczających (osadników, separatorów substancji ropopochodnych) zapewnienie dostępu pracownikom przedsiębiorstw budowlanych do przenośnych toalet oraz regularnie opróżnianie toalet z wykorzystaniem samochodów serwisowo-asenizacyjnych wyposażonych w odpowiednie akcesoria; zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych;</p> <p>ograniczenie powierzchni nieprzepuszczalnych (np. poprzez stosowanie materiałów przepuszczalnych do budowy parkingów, ciągów pieszych i rowerowych); stosowanie w budowlanych i modernizowanych budynkach rozwiązań technicznych mających na celu ograniczenie zużycia wody;</p> <p>wyznaczanie miejsc na gromadzenie odpadów typu komunalnego i odpadów powstających w czasie budowy (gruz, złom, folia z opakowań elementów budowlanych i innych). Odpady powinny być zbierane w sposób selektywny w odpowiednich pojemnikach i kontenerach.</p>
<p>POWIETRZE</p>	<p>Unikanie w czasie wykonywania prac pozostawiania maszyn na biegu jałowym, podczas dłuższych przerw w pracy będą one wyłączane;</p> <p>maksymalne ograniczanie czasu budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego;</p> <p>zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez: systematyczne sprzątanie placów budowy, zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy, uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody, stosowanie osłon na rusztowania, urządzenia, maszyny i pojazdy, ograniczających pylenie oraz inne zanieczyszczenia, stosowanie gotowych mieszanek wytwarzanych w wytwórniach, aby ograniczyć do minimum operacje mieszania kruszywa ze spoiwem na miejscu budowy, wykorzystanie pojazdów zasilanych alternatywnymi źródłami napędu, propagowanie ruchu rowerowego, pieszego, poprzez budowę odpowiednich ciągów komunikacyjnych;</p> <p>zwiększenie powierzchni terenów zielonych poprawiających skład powietrza atmosferycznego (poprzez pochłanianie szkodliwych gazów – tlenki siarki, siarkowodór, dwutlenek węgla oraz produkcji tlenu);</p> <p>budowanie pasów zieleni izolacyjnej, ograniczającej uciążliwości komunikacyjne;</p> <p>stosowanie osłon sztucznych</p> <p>stosowanie w budowlanych i modernizowanych budynkach rozwiązań technicznych mających na celu ograniczenie niskiej emisji (stosowanie kotłów zasilanych ekologicznymi paliwami, termomodernizacja budynków – ograniczająca zużycie paliw i energii);</p> <p>prowadzenie dróg na estakadach, wiaduktach, wysokich nasypach, co wpływa korzystnie na przewietrzenie terenów sąsiadujących z drogami.</p>
<p>POWIERZCHNIA ZIEMI</p>	<p>zabezpieczenie/uszczelnienie terenów zapleczy budów (magazynowanie substancji, materiałów oraz odpadów w sposób eliminujący kontakt z glebą); kontrolowanie szczelność zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych w celu niedopuszczenia do miejscowego skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi;</p> <p>przed rozpoczęciem prac ziemnych zebranie warstwy wierzchniej gleby (humus), a po zakończeniu prac – rozdeponowanie na powierzchni terenu;</p> <p>wyznaczanie miejsc na gromadzenie odpadów typu komunalnego i odpadów powstających w czasie budowy (gruz, złom, folia z opakowań elementów budowlanych i innych). Odpady powinny być zbierane w sposób selektywny w odpowiednich pojemnikach i kontenerach.</p> <p>sprawdzenie, czy używane do budowy maszyny i inne urządzenia techniczne spełniają ustalone wymagania ochrony środowiska dopuszczające je do produkcji lub obrotu, dopilnowania, by naprawiono wszystkie szkody powstałe w wyniku korzystania z terenu czasowo zajętego dla potrzeb budowy; dopilnowanie, aby uporządkowano teren budowy po zakończeniu robót;</p>
<p>KRAJOBRAZ</p>	<p>przeprowadzenie rzetelnej analizy lokalizacyjnej, w tym uwzględniając zapisy planów miejscowych oraz innych dokumentów zawierających szczegółowe uwarunkowania lokalizacji obiektów</p> <p>maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu</p> <p>zintegrowanie nowych przedsięwzięć inwestycyjnych z istniejącą rzeźbą terenu; wkomponowanie istniejących elementów krajobrazu o potencjalnie wysokich walorach przyrodniczych w rewitalizowaną przestrzeń;</p> <p>traktowanie zieleni urządzonej jako priorytetowego elementu kształtującego prawidłowo zagospodarowaną przestrzeń publiczną.</p>
<p>KLIMAT</p>	<p>stosowanie błękitno- zielonej infrastruktury w procesie zagospodarowywania przestrzeni publicznych, włączając w to mieszkańców i wykorzystując budżet partycypacyjny;</p> <p>odpowiednie projektowanie zieleni na terenie osiedli, tak, aby pełniła funkcje ochrony przed wiatrem, wpływała na wymianę powietrza w mieście oraz przyczyniała się do zatrzymywania wilgoci; stosowanie zabiegów mających na celu zmniejszenie zatorów komunikacyjnych w mieście (odpowiednio zsynchronizowana sygnalizacja świetlna, propagowanie ruchu pieszego, rowerowego oraz komunikacji publicznej) podczas prowadzonych prac remontowych.</p>

ELEMENT ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	RODZAJE DZIAŁAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH NEGATYWNYM ODDZIAŁYWANIOM
ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE	planowanie nowych inwestycji w nawiązaniu do historycznych układów przestrzennych; odpowiednie wyeksponowanie obiektów zabytkowych o wysokich wartościach artystycznych, historycznych i kulturowych na tle istniejącej zabudowy oraz planowanych inwestycji; prowadzenie prac remontowych obiektów zabytkowych w uzgodnieniu z Konserwatorem Zabytków;

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnej literatury

Na obecnym etapie projektowania dokumentu strategicznego jakim jest omawiana Strategia, nie przewiduje się zaistnienia szkód w środowisku wywołanych jego realizacją, które wymagałyby kompensacji. pozwala założyć, że realizacje inwestycji będą poprzedzone wyborem takich wariantów, które zapewnią jak najmniejsze negatywne oddziaływanie na środowisko i przyrodę gminy Kobylnica.

12. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki i braków w materiałach, utrudniających ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko

Oceniana Strategia jest dokumentem o dużym stopniu ogólności. Nie porusza i nie zawiera konkretnych propozycji nowych, innowacyjnych rozwiązań lub technologii, których ocena mogłaby sprawić trudności, a jedynie wyznacza ramy realizacji zamierzeń rozwojowych (w tym także dla wdrażania kolejnych dokumentów strategicznych). Z tego względu, w trakcie sporządzania Prognozy, wykonawca nie napotkał żadnych trudności w ocenie wpływu Strategii na środowisko, które wynikałyby z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Do ewentualnych trudności, które są istotne przy ustalaniu istniejącego stanu środowiska, jego zagrożeń, w tym zdrowia ludzi, a także przy ustalaniu tendencji zachodzących w środowisku, zaliczyć można rozbieżności w dokumentach diagnozujących stan środowiska w zakresie wskaźników stanu różnych elementów środowiska, co może wynikać z odmiennych okresów, w których te dokumenty były opracowywane, a przy tym zwykle dane odnoszą się do lat wcześniejszych przez co nie wskazują na stan obecny środowiska, itp.

Sytuacja związana z pandemią Covid-19 spowodowała znaczne opóźnienia w publikacji danych statystycznych i środowiskowych.

Minimalizację ewentualnych trudności zaistniałych przy sporządzaniu Prognozy oddziaływania na środowisko dla tego dokumentu, osiągnięto poprzez:

- analizę możliwie obszernych danych przyrodniczych, wykorzystując wiele istniejących dokumentów, zwłaszcza o charakterze regionalnym,
- przeanalizowanie prognoz oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów strategicznych funkcjonujących w regionie, czy kraju,
- dobranie właściwej metodyki prognozowania skutków środowiskowych projektowanego dokumentu i prawidłową organizację prac.

13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie SRSR 2021-2026

Art. 51 ust. 2. pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 283,] nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w opracowanym dokumencie.

Kryterium wyboru odpowiednich kierunków działań i wynikających z nich zadań Strategii stanowią zarówno aspekty ekologiczne jak i ekonomiczne. Należy przyjąć, że Gmina Kobylnica kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, dokonała wyboru takich założeń, które umożliwią efektywne wdrażanie Strategii z zachowaniem zasad ochrony środowiska a zaproponowane działania zostały wybrane, jako optymalne rozwiązania dla potrzeb gminy. Dla dokumentów strategicznych, o dużym stopniu ogólności, jakim jest Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 nie przeprowadza się szczegółowego wariantowania. Zgodnie z art. 5 pkt. 2 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko *Proгноza zawiera informacje, które mogą być racjonalnie wymagane, z uwzględnieniem obecnego stanu wiedzy i metod oceny, zawartości, poziomu szczegółowości planu lub programu [tu Strategii], jego stadium w procesie podejmowania decyzji oraz zakresu, w jakim niektóre sprawy mogą zostać właściwie ocenione na różnych etapach tego procesu, w celu uniknięcia powielania oceny.*

Zaproponowanie wariantów alternatywnych powinno dotyczyć już konkretnych przedsięwzięć inwestycyjnych, ingerujących bezpośrednio w środowisko tj. budowy sieci technicznych, prac termomodernizacyjnych czy budowy dróg i ścieżek rowerowych. W takim przypadku zasadnym jest rozważanie na etapie projektowania wszystkich możliwych wariantów i wybór najbardziej optymalnego ze względu na stopień oddziaływania na środowisko. Ponadto przedsięwzięcia mogące negatywnie oddziaływać na środowisko, w rozumieniu wyżej cytowanej ustawy, wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [Dz.U. 2019 poz. 1839] będą podlegać ocenie oddziaływania na środowisko (procedura OOS), a więc w stosunku do nich będzie wymagane przedstawienie realnych wariantów alternatywnych.

Analiza alternatywnych rozwiązań jest oparta głównie na alternatywach lokalizacyjnych lub technologicznych w ramach przejętego lub ocenianego wariantu. Model ten jednak sprawdza się jedynie w przypadku dokumentów wytyczających ramy realizacji konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Nie należy tego modelu stosować do oceny dokumentów o dużym stopniu ogólności, które nie definiują konkretnych projektów lokalizacyjnie, czasowo, technologicznie²².

Rozwiązania alternatywne, określane w ramach procedury OOS mogą obejmować alternatywne:

- lokalizacje przedsięwzięcia,
- rozwiązania technologiczne lub konstrukcyjne przedsięwzięcia,
- przebiegi szlaków (w przypadku inwestycji liniowych),

²² Proгноza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

- różne skale i rozmiary inwestycji,
- harmonogramy lub organizację prac budowlanych,
- wybór korzystniejszych technologii,
- sposoby likwidacji przedsięwzięcia,
- alternatywne procesy.²³

Ocena rozwiązań alternatywnych powinna być także dokonywana w oparciu o cele ochrony konkretnych obszarów Natura 2000 oraz ich integralności.

²³ M. Bednarska, M. Kiejzik-Głowińska, A. Tyszecki, *Problemy wykonywania raportów o oddziaływaniu na środowisko inwestycji drogowych w odniesieniu do obszarów Natura 2000*, „Problemy Ocen Środowiskowych”, 2005

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Co to jest Prognoza?

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 (zwana dalej Prognozą) została opracowana w celu przedstawienia jej wraz z projektem Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 do konsultacji społecznych oraz przeprowadzenia procedury opiniowania przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska i państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu.

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zmianami) (zwanej dalej ustawą ooś) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Przeprowadzenie postępowania w sprawie ooś, w tym opracowanie Prognozy, jest obligatoryjne przede wszystkim ze względu na treść, ale także na konsekwencje realizacji kierunkowych postanowień SRSG 2021-2026. Niektóre z przedsięwzięć inwestycyjnych służących osiągnięciu przyjętych celów, mogą być zaliczone do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a zatem istnieje konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko SRSG 2021-2026 przed jej ostatecznym zatwierdzeniem i przyjęciem.

Po co wykonuje się Prognozę?

Podstawowym celem Prognozy jest ocena skutków oddziaływania na środowisko proponowanych celów i działań zawartych w projekcie SRSG 2021-2026 oraz ustalenie, czy przyjęte cele i kierunki działań gwarantują bezpieczeństwo środowiska przyrodniczego oraz sprzyjają jego ochronie i zrównoważonemu rozwojowi.

Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Co zawiera Prognoza?

Niniejsza Prognoza zawiera:

- e) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami ;
- f) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;

- g) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- h) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Ponadto Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- m) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- n) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- o) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- p) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- q) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnie ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Przedmiotowa Prognoza przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognoza rozpoczyna się diagnozą środowiska gminy Kobylnica. Diagnoza składa się z kilku zasadniczych części. Poświęcone są one głównie charakterystyce położenia obszaru i jakości komponentów środowiska w oparciu o dostępne dane statystyczne i monitoringowe.

W Prognozie dokonano oceny zakresu zgodności z dokumentami strategicznymi na szczeblu wspólnotowym, krajowym i regionalnym. W zestawieniu tabelarycznym, wykonano zestawienie celów SRSG 2021-2026 z celami określonymi w poszczególnych dokumentach strategicznych. W większości przypadków wykazano zgodność z celami przyjętymi w dokumentach nadrzędnych.

W Prognozie dokonano także analizy oddziaływań potencjalnych inwestycji, dla których ramy wyznacza Strategia na wszystkie komponenty środowiska. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kobylnica 2021-2026 umożliwia realizację szerokiego wachlarza przedsięwzięć zarówno inwestycji infrastrukturalnych jak i projektów społecznych, mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Wśród zadań, które będą realizowane dla wypełnienia celów Strategii znajdują się między innymi: budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej, budowa i modernizacja sieci wodociągowej, budowa obiektów sportowych w tym sal gimnastycznych, placów zabaw, boisk, budowa infrastruktury przeciwpowodziowej (zbiorniki retencyjne, kolektory burzowe), aranżacje przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych, budowa infrastruktury turystycznej, budowa infrastruktury edukacyjnej, medycznej, uzbrajanie terenów inwestycyjnych, budowa i modernizacja dróg i ścieżek rowerowych.

Inwestycje infrastrukturalne na etapie realizacji charakteryzują się negatywnym oddziaływaniem bezpośrednim, krótkoterminowym, chwilowym, w pełni odwracalnym po zakończeniu prac. Jednakże większość podejmowanych przedsięwzięć i realizowanych inwestycji w efekcie końcowym będzie miała charakter oddziaływań pozytywnych, nieodwracalnych, średnio- i długoterminowych oraz stałych na zdrowie ludzi i stan środowiska (choć poprzedzonych oddziaływaniem negatywnym związanym z etapem realizacji).

Stopień i zakres oddziaływania przedsięwzięć zależęć będzie przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, przekształconych antropogenicznie czy obszarach cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie negatywny zakres oddziaływania może być największy. Większość podejmowanych przedsięwzięć będzie miała także charakter oddziaływań pozytywnych średnio- i długoterminowych oraz stałych (choć poprzedzonych niewielkim oddziaływaniem negatywnym związanym z etapem realizacji, w pełni odwracalnym po zakończeniu inwestycji).

Analiza oddziaływania poszczególnych celów i kierunków interwencji na każdą z grup komponentów środowiska, zawarta w rozdziale poświęconym przewidywanemu oddziaływaniu na środowisko, wskazuje, że brak realizacji dokumentu skutkowań będzie pogorszeniem stanu środowiska na obszarze gminy. Będzie to wynikiem oddziaływania negatywnych trendów, nie będą bowiem realizowane działania związane ze stosowaniem rozwiązań sprzyjających środowisku, oraz hamujące nadmierną ingerencję człowieka w środowisko.

W toku analizy ustaleń SRSG2021-2026 zidentyfikowano zagrożenie i pola potencjalnych konfliktów ekologicznych, takich jak:

Infrastruktura przeciwpowodziowa ↔ Obszary cenne przyrodniczo

Wzrost produkcji energii z OZE ↔ Obszary cenne przyrodniczo

W związku z tym, że w wyniku wdrożenia działań SRSG2021-2026, realizowane mogą być przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, w Prognozie zaproponowano rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą ich negatywnych oddziaływań na środowisko. Zaproponowanymi rozwiązaniami są standardowe rozwiązania towarzyszące przedsięwzięciom infrastrukturalnym, które zapobiegają ich negatywnym skutkom na środowisko, m.in.:

- zapewnienie przestrzegania norm środowiskowych – parametrów: emisji zanieczyszczeń do powietrza, emisji hałasu, wód opadowych i ścieków;
- zapewnienie nasadzeń drzew i roślinności, kompensujących wcześniejsze konieczne ich wycinki, itp.

- prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- przeprowadzenie rzetelnej analizy lokalizacyjnej, w tym uwzględniając zapisy planu zagospodarowania województwa i planów miejscowych oraz innych dokumentów zawierających szczegółowe uwarunkowania lokalizacji obiektów;
- prowadzenie monitoringu przedrealizacyjnego i inwentaryzacji przyrodniczej zwłaszcza w przypadku elektrowni wiatrowych oraz obiektów i linii przesyłowych i dystrybucyjnych sąsiadujących z terenami przyrodniczo cennymi i siedliskami gatunków chronionych;
- sprawdzenie, czy materiały lub prefabrykaty użyte do budowy posiadają odpowiedni dokument normalizacyjny lub certyfikacyjny, względnie aprobatę;
- sprawdzenie, czy używane do budowy maszyny i inne urządzenia techniczne spełniają ustalone wymagania ochrony środowiska dopuszczające je do produkcji lub obrotu, dopilnowania, by naprawiono wszystkie szkody powstałe w wyniku korzystania z terenu czasowo zajętego dla potrzeb budowy;
- dopilnowanie, aby uporządkowano teren budowy po zakończeniu robót;
- kontrola wykonywania robót budowlanych, dotycząca przestrzegania wymagań ochrony środowiska.

W Prognozie przeprowadzono analizę w zakresie zasadności przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko. W jej wyniku nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Analiza obszarów strategicznych, celów i kierunków interwencji oraz zadań wskazuje, że odniesienie do poszanowania i ochrony środowiska przyrodniczego znalazło miejsce w Strategii.

SRSG2021-2026 ma charakter prośrodowiskowy, zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju.

PODPIS AUTORA OPRACOWANIA	
mgr Agnieszka Orłowska	

Załącznik 1 Oświadczenie

Gdańsk, 27.08.2020

OŚWIADCZENIE

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zmianami), w związku z art. 74a ust. 2 ww. ustawy oświadczam, że ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze:

- a) nauk ścisłych z dziedzin nauk chemicznych,
- b) nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi.
- c) nauk technicznych z dziedzin nauk technicznych z dyscyplin: biotechnologia, górnictwo i geologia inżynierska, inżynieria środowiska,
- d) nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych z dziedzin nauk rolniczych, nauk leśnych

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(podpis autora prognozy oddziaływania na środowisko)